

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

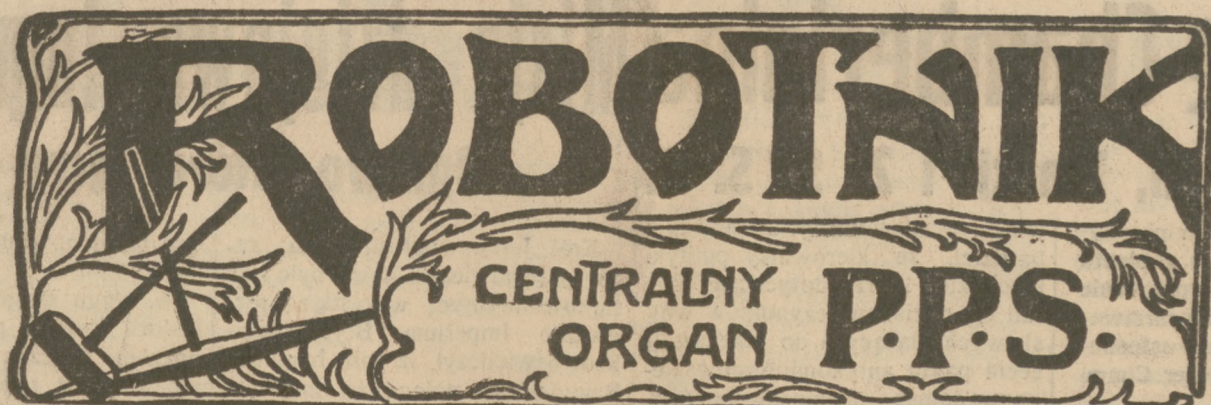
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i po
do 2-jej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez
przerwy, w soboty do 18

KASA czynna od 12 do 2-jej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 1

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 244-17

ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-88

KASA I BUCHALTERIA 220-13

DRUKARNIA — 276-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa i Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20, za prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50gr. Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. św. Tomasza 11-a, „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12, „ŁÓDZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29, „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64, „ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Kelle-Krauz 1, „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24, „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI” Białystok, Rynek Kościuszki 29, „ROBOTNIK WILEŃSKI” Wilno, ul. Dąbrowskiego 12

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wys. 1 mm, w tekście gr. 70, zwyczaj. gr. 50, miejsca zastrz. gr. 90, lekarskie gr. 35, nekrologi do 60 mm. gr. 30, powyżej 60 mm. gr. 40, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwania pracy gr. 5 za wyraz. Nasza rubryka — bezpłatnie. Komunikaty, tabelarycz. zł. 1. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Urzędowa prasa włoska zapewnia, że

nie ma mowy o wojnie

„Oś” chce rozwiązać sporne kwestje bez użycia szpady?

Prasa włoska polemizuje gwałtownie z prasą francuską na temat paktu, podpisanego w Berlinie przez min. Ciano i von Ribbentropa.

„Giornale d'Italia” polemizuje z tezą o uzależnieniu się Włoch od Niemiec. Uważa ją za oczywiste za nieuzasadnioną. Zdaniem dziennika strefy interesów włoskich zostały określone, uznane i otoczone opieką. Rewidacja włoskie będą miały całkowite poparcie niemieckie. Oczywiście taki sam stosunek zajmą Włosi wobec Niemiec. To też alians zawarty jest na równych prawach. Wyjaśniając w związku z tym czy są przesłanki życiowe, dziennik pisze, że chodzi tu o strefy odpowiadające życiowym interesom Włoch i Niemiec. Ponieważ jednak interesy te posiadają różną naturę, przeto odpowiadają im różne dyrektywy polityczne. Ku tym przesłankom życiowym, które znajdują się w Europie, nie może kierować się żadna polityka agre-

sywna Włoch lub Niemiec. W stosunku do tych przesłanek życiowych wskazana jest wzajemna realistyczna polityka solidarności i postępu. Istnieją również inne przesłanki życiowe o charakterze kolonialnym. Interesują one tylko mocarstwa europejskie i nie mogą dlatego dzielić całej Europy na przeciwne sobie obozy. Rozwiązanie tych problemów może nastąpić bez użycia szpady i zależeć będzie od stanowiska Anglii i Francji.

„Gazetta del Popolo” odpiara zarzuty francuskie, jakoby sojusz

włosko - niemiecki był narzędziem ofensywnym?

„Wolne” miasto Gdańsk

Obecnie dopiero wychodzą na jaw ciekawe szczegóły, dotyczące infiltracji wpływów hitlerowskich na życie organizacyjne narodowych „socjalistów” na terenie Wolnego Miasta Gdańska.

W związku ze śmiercią bojownika Grubnau stwierdzono, że całe wschodnie pogranicze Wolnego

Groźba powodzi mija

Sytuacja w Małopolsce, Poznańskim i pod Warszawą

POWÓDZ W MAŁOPOLSCE
Sytuacja w Małopolsce środkowej według ostatnich meldunków ulega odprężeniu.

Na Sanie pod Sanokiem wody

opadają i niebezpieczeństwo wylewu minęło. W Krośnie Wisłok obniżył poziom wód o 1.40 m. i opada w dalszym ciągu. Natomiast fala zbliża się do Rzeszowa, gdzie wody jeszcze wzbierają nieznacznie. Na rzekach Jasiołka, Ropa i Wisłoka wody opadają.

W Przemyślu daje się odczuwać wzrost fali na Sanie i zarządzona została wzmocniona czujność powiatowego komitetu przeciwpowodziowego.

W woj. Stanisławowskim burza połączona była w rejonie Ławocznego pow. Strzyż z oberwaniem się chmury. Stan wody na rzece Ropie podniósł się o półtora metra i wo-

da zniosła wczoraj ze składowiska tartaku w Skolemie około 250 m. kub. drzewa, które popłynęło w dół rzeki ku rzece Strzyż.

SYTUACJA W WIELKOPOLSCE

Ponieważ Warta jest jedną z najlepiej uregulowanych rzek polskich, groźba powodzi wielkich rozmiarów w Wielkopolsce jest mało prawdopodobna, mimo gwałtownego przyboru dopływów, zwłaszcza lewobrzeżnych Warty.

W Poznaniu woda przelewa się przez tamę berdychowską do koryta powodziowego. Pływalnia miejska koło elektrowni znajduje się pod wodą. Wraz z podniesieniem się wody w Warcie, wezbrały jej dawniejsze koryta w Poznaniu i okolicy, oraz koryta dawnych dopływów Warty. Niżej położone tereny, jak np. okolice ogródków działkowych na bielnikach w pobliżu stadionu miejskiego, już od kilku dni są pokryte wysoko na kilkadziesiąt cm warstwą wody.

**W WARSZAWIE WISŁA
JESZCZE RAZ PRZYBIERZE**

Wskutek padających wciąż deszczów w dorzeczu Wisły, rzeka przybrała, jednakże wody powodzie kieleckiej już przeszły przez Warszawę swoją kulminację i obecnie Wisła w Warszawie opadała do 1,84 m. Równocześnie wezbrała Wisła w górnym dorzeczu i gdyby deszcze nadal powdowały przybór — mogłoby dojść do ponownego znacznego przyboru. Obecnie przybiera San i wody w górnej Wiśle. Mogą one dać wspólną kulminację w Warszawie w nadchodzący poniedziałek przy poziomie plus 4 m., we wtorek możliwie plus 4,90 m., a przy niesprzyjających warunkach nawet powyżej 5 metrów.

Biała śmierć

Dwudziestu robotników, pracujących przy budowie elektrowni w dolinie Formazza we Włoszech na wysokości 2.000 metrów, zasiadło, po ukończeniu pracy, do śniadania w baraku. W trakcie spożywania posiłku, spadła na barak potężna lawina, która go zdrużgotała. Jedenastu robotników utraciło życie, a pięciu odniosło rany.

Admirał Cole, który kieruje akcją ratunkową załogi łodzi podwodnej „Squalus”, nadesłał raport, iż wydobyto na powierzchnię 25 marynarzy. Po raz czwarty dzwon ratowniczy zagłębił się w morze o godz. 21.30 według czasu lokalnego. Akcja ratunkowa została przeprowadzona z niewzruszoną sprawnością. Admirał dodał, iż marynarka amerykańska posiada 5 dzwonów ratowniczych. Zostały one użyte zresztą po raz pierwszy.

Dzwon ratowniczy po raz ostatni wczoraj wydobył na powierzchnię 8 marynarzy, którzy spędzili 4 godziny w przyrządzie ratowniczym z powodu uszkodzenia kabla. Dzwon zawisł nierucho-

mo na głębokości 150 stóp. Dopiero po 4 godzinach nadludzkich wysiłków ze strony nurków, udało się kabel naprawić i wyciągnąć dzwon na powierzchnię.

W łodzi podwodnej „Squalus”

znajduje się jeszcze 26 marynarzy. Na powierzchnię wydobyto 33 członków załogi, istnieje minimalne prawdopodobieństwo, aby wśród zamkniętych w łodzi marynarzy był jeszcze ktośkolwiek przy życiu. Na sygnały, dawane przez nurków nie otrzymano żadnej odpowiedzi. Pomimo to admiralica amerykańska rozkazała kontynuować akcję ratunkową. Jeżeli pozostający jeszcze w łodzi marynarze nie żyją, będą wydobyte ich zwłoki.

Komendant łodzi podwodnej „Squalus” por. Nagnia, który ostatni zajął miejsce w dzwonie ratowniczym, odtransportowany został wraz z 6-ciu członkami załogi do szpitala w Portsmouth.

Braterstwo broni Francji i Wielkiej Brytanii

Do Londynu przybyła na zaproszenie armii brytyjskiej liczna grupa oficerów francuskich. Na ich cześć odbędzie się w Anglii liczne uroczystości, które mają podkreślić braterstwo broni Francji i Wielkiej Brytanii. Na zdjęciu oficerowie francuscy zwiedzają port londyński.

Danina dla króla

Wczoraj odbyła się na stokach fortu Garry w Kanadzie ciekawa uroczystość historyczna wręczania królówi Jerzemu przez kierownika wielkiego zakładu przemysłowego futer „Baie Hudson” daniny, przy-

slugującej królom angielskim na podstawie przywileju z r. 1670. Daninę tę złożono po raz pierwszy bezpośrednio na ręce pierwszego w postaci dwóch głów łosi oraz dwóch skór czarnych bobrów.

Co się dzieje z temi Kielcami

WILNO ogłosiło już wyniki urzędowe głosowania niedzielnego do swojej Rady Miejskiej. I LWÓW ogłosił. I — tak samo — RADOM, LUBLIN, PRZEMYŚL, CZĘSTOCHOWA, SIEDLECE, ZAKOPANE... I wiele innych miast, nawet miasteczek.

A — KIELCE — to ciągle „ta-

jemnica”. Cóż się dzieje z temi Kielcami? Dlaczego tam akurat nie można obliczyć głosów, oddanych w niedzielę?

Głosowanie odbyło się w niedzielę. DZIŚ JEST PIĄTEK. Chyba wystarczyło czasu dla obliczeń najbardziej dokładnych?

Nowy motorowiec „Sobieski”

Do Gdyni donoszą z New Castle, że nowy motorowiec „Sobieski”, wykończony w stoczni angielskiej Svan Hunter Wigham, przeznaczony do służby na trasie południowo - amerykańskiej, wy-

rusza z New Castle w dniu 27 bm. w południe i przybędzie nazajutrz do Kopenhagi, gdzie zatrzyma się kilka godzin, poczym wyruszy do Gdyni, gdzie jest spodziewany w poniedziałek.

Czynnik obywatelski jest niepożądany w okupowanych Czechach

W dzienniku ustaw i rozporządzeń t. zw. „protektoratu” Czech i Moraw z dnia 24 b. m. ukazał się dekret, który znosi instytucję czynnika obywatelskiego w wymiarze sprawiedliwości. Według tego dekretu nie mogą odłąd wykonywać swych funkcji przy wymiarze sprawiedliwości tawnicy w

sądach handlowych, górniczych, ubezpieczeniowych, dla nieletnich, sądach pracy, sądach przysięgłych, polubownych i innych, tłumaczy, biegli sądowi i t. p. Dekret ten umotywowany jest względami ładu i porządku publicznego (?)

Legioniści wynoszą się ale „Gestapo” i jego agendy zostają

Legioniści niemieccy przewiezieni zostali trzema specjalnymi pociągami z Leon do Vigo, gdzie po defiladzie na ulicach miasta, wsiadli na statki, które odpłyną dziś w kierunku Hamburga. Legion nie-

miecki przekazał armii hiszpańskiej materiał wojenny, składający się z najnowocześniejszych dział przeciwlotniczych, ciężkich karabinów maszynowych, czołgów i samochodów.

Gen. Franco woli przebywać poza Madrytem

Do dnia 15-go czerwca przeniesione zostaną całkowicie z Burgos do Madrytu ministeria finansów, przemysłu i handlu, oświaty, robót publicznych i rolnictwa. W końcu czerwca przeniesione będzie ministerium sprawiedliwości. W Burgos pozostają do września ministerium spraw wewnętrz-

nych i spraw zagranicznych, korpus dyplomatyczny pozostanie w San Sebastian do października. Gen. Franco przebywać będzie na dale w Burgos. Lato zamierza on spędzić w majątku swym w Galijs, ofiarowanym mu przez faszystów

Jeszcze jeden protest

Oficjalnie oznajmiono, iż dowódca floty brytyjskiej na Dalekim Wschodzie sir Percy Noble złożył u władz japońskich ener-

giczny protest z powodu zatrzymania przez torpedowce japoński angielskiego parowca „Ranpura”.

Deklaracja premiera Chamberlaina Misja dziejowa Imperium Brytyjskiego

w sprawie porozumienia Anglii, Francji i Z. S. S. R. Ogniwo, które łączy nowy i stary świat

Gabinet brytyjski odbył w środę posiedzenie z udziałem przybyłego z Genewy lorda Halifaxa, który przedstawił członkom gabinetu stan rozmów brytyjsko-sowieckich i zaproponował aprobowanie przez gabinet paktu wzajemnej pomocy między trzema mocarstwami, między W. Brytanią, Francją i Rosją Sowiecką. Gabinet ustosunkował się pozytywnie do propozycji lorda Halifaxa i premier Chamberlain złożył Izbie Gmin następujące oświadczenie:

„W wyniku rozmów, odbytych przez lorda Halifaxa w Paryżu i Genewie, wszystkie wchodzące w grę punkty widzenia zostały obecnie wyjaśnione i mam wszelkie powody spodziewać się, że jako rezultat propozycji, które Rząd J.K.M. może teraz poczynić co do kwestii zasadniczej, jaka powstała, okaże się możliwym rychłe zawarcie całkowitego porozumienia. Aczkolwiek wciąż jeszcze pozostają dalsze punkty do wyjaśnienia, nie przewiduję, aby dały one powód do jakichkolwiek większych trudności“.

Z angielskich kół miarodajnych zapewniają, że porozumienie co do brytyjsko-francusko-rosyjskiego paktu wzajemnej pomocy zostało faktycznie osiągnięte. Brytyjskie M.S.Z w środę zajęte było redagowaniem tekstu propozycji brytyjskich, które oparte być mają na propozycjach sowieckich z pewnymi modyfikacjami angielskimi. Teksty miały być natychmiast przekazane ambasadorowi angielskiemu w Moskwie. Nie później, jak w piątek William Phips przedstawi je ma Rządowi sowieckiemu.

ODGŁOSY DEKLARACJI W PARYŻU

Oświadczenie Chamberlaina o bliskim zawarciu układu z Sowietami wywołało w kręgach politycznych i prasowych Paryża zadowolenie.

Samo sformułowanie deklaracji premiera uważane jest w kręgach paryskich za dowód, że aczkolwiek układ nie został jeszcze formalnie zawarty, tym niemniej sprawa jego zawarcia jest już przesądzona i że negocjacje właściwe już zostały w Genewie zakończone.

Prasa paryska już rano zresztą

w depeszach z Genewy podkreśliła, że zgoda Rządu sowieckiego na projekt zredagowany w Genewie nie pozostawia żadnych wątpliwości.

Prasa podkreśla, że wynik rozmów genewskich już obecnie wprowadził daleko idącą koordynację do istniejących zobowiązań. Niektóre dzienniki domyślają się, że pakt angielsko-sowiecki nie wywoła żadnych trudności na Dalekim Wschodzie.

Będzie on bowiem analogiczny do paktu francusko-sowieckiego. Przypuszcza się, że Japonia nie zareaguje na układ angielsko-so-

wiecki w sposób zbyt ujemny tym bardziej, że kierownicy polityki japońskiej, którzy dotychczas opierali się naciskowi czynników wojсковych, dążących do przekształcenia paktu antykominternowskiego w sojusz niemiecko-japoński, nie chcą wtrącać się do spraw europejskich. (PAT)

TOWARZYSTWO FABRYK PORTLAND-CEMENTU „WYSOKA” SPÓŁKA AKCYJNA

W dniu 20 maja 1939 r. odbyło się pod przewodnictwem p. d-ra Wiktora Mikuleckiego doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Towarzystwa Fabryk Portland - Cementu „Wysoka” Spółki Akcyjnej, które zatwierdziło sprawozdania władz Spółki za rok 1938-39, bilans na

Król Jerzy wygłosił przez radio przemówienie, które było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie Imperium Brytyjskiego. Król oświadczył, iż rola Imperium Brytyjskiego polega na harmonizowaniu stosunków pomiędzy starym a nowym światem. Stanowi

ona ogniwo, które te dwa światy łączy.

W ciągu długotrwałego okresu historii Europa przodowała swym duchem, krocząc na czele postępu, ale nurt natchnienia nie płynie już obecnie, jak dawniej.

Cywilizacja chrześcijańska jest teraz głęboko wstrząśnięta i zagrożona. Walczymy, by odbudować ją w całej pełni, ale zadanie to jest ciężkie i wykonanie jego wymaga dłuższego czasu.

Azja również ulega szybkim zmianom i głębokim wstrząsami.

Król podkreślił następnie przykład Kanady, gdzie w zupełnej zgodzie współżyją Francuzi i Anglicy, zachowując swą odrębność i kulturę, współżyją w jak największej swobodzie i jaknajwiększym bezpieczeństwie.

Przechodząc do stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Kanadą, król zwrócił uwagę na fakt, iż w ciągu przeszło stu lat wszystkie sprawy sporne pomiędzy oboma krajami były zawsze załatwiane polubownie bez uciekania się do siły lub groźby.

Rzekomy incydent w Lisewie Chwyty propagandy hitlerowskiej

Berlińskie dzienniki śródkowe za mieszcząc na widocznych miejscach tendencyjną depeszę Niemieckiego Biura Informacyjnego o nowym rzekomo wypadku, który wydarzył się na terytorium gdańskim w Lisewie koło Tczewa.

Większość dzienników podaje informację tę pod tytułem: „Nie-miec ponownie ostrzeliwują przez polskich urzędników granicznych na gdańskim terytorium“.

Z tytułów powyższych informacji przebija obecna tendencja propagandy niemieckiej, zmierzającej w naiwny sposób do wykazania opinii zagranicznej, iż ruch tranzytowy przez Pomorze uniemożliwiony jest w praktyce przez stronę polską.

W tonie agresywnym i patetycznym zredagowany jest komentarz „Berliner Boersen Ztg.“. Dziennik pisze: „Zaprawdę nie

jest zasługą Polski, że ten nowy i ciężki incydent nie miał krwawego przebiegu. Coraz bezwzględniej narzuca się pytanie, jak długo wolno jeszcze urzędnikom polskim strzelać do niewinnych Niemców“.

Reszta dzienników publikuje wiadomość o rzekomym incydencie na punkcie granicznym w Lisewie w brzmieniu Niem. Biura Inform., opatrzonej tytułami, zmierzającymi do udowodnienia, że ruch tranzytowy przez Pomorze stał się nagle, po 20 latach, nie wystarczający, niebezpieczny i groźny dla Niemiec.

W Kalthofie odbyły się uroczystości pogrzebowe rzeźnika Maksa Gruebnaue'a z honorami partyjnymi. Krótkie przemówienie wygłosił prezydent senatu Greiser. (PAT)

Czystość i świeżość
ciała zapewni Ci

PUDER
OD
POTU

SUDORYN
(AP. KOWALSKI)

Wszystkiego się czepiają...

Korespondent warszawski Niem. Biura Inf. podchwycił i rozdmuchał uchwałę Ligi Morskiej i Kolonialnej, żądającą regulacji Wisły.

Uchwała ta służy Niemieckiemu

Biuru Inf. i prasie niemieckiej, drukując depesze na widocznych miejscach do wykazania, że Wisła znajduje się w Polsce w stanie optakany. (PAT.).

Czyżby sabotaż

W miejscowości Groendal w pobliżu Sztokholmu, wybuchł ubiegłej nocy groźny pożar w fabryce chemicznej. Trzydzięciotowa fabryka spłonęła doszczętnie. Straty wynoszą około pół miliona koron szwedzkich. Ogień ugaszono dopiero po 7-godz.

akcji ratunkowej o godz. 8 rano. Przyczyna pożaru dotychczas nie została wykryta. Po zeszłotygodniowym pożarze na przedmieściu sztokholmskim Ulvsunda, kiedy spłonęły dwie fabryki, pracujące na cele obrony narodowej. Ponowny pożar fabryki chemicznej wzbudza poważne zaniepokojenie i podejrzenia w tejże opinii publicznej. (PAT.).

Nastroje w „protekturacie“

Rozpoczęły działalność niemieckie sądy karne w Czechach i na Morawach.

Przed sądem w Pradze stanęło 3 młodych Czechów, oskarżonych o znieważenie flagi ze swastyką w dniu urodzin Hitlera. Oskarżeni przyznali się do zarzucanego im czynu zerwania flagi. Oskarżając że nie widzieli w tym nic przestępnego, gdyż Niemcom uchodziły czynny zrywania flagi w Czechosłowacji bezkarnie. Jako motyw swego czynu podkreślili, że flagi wywieszono na budynku członka „Sokoła“. Sąd uznał winę wszystkich 3 i skazał ich na 6 miesięcy aresztu, poniesienie kosztów sądowych oraz kosztów utrzymania w areszcie. (PAT)

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH I DLA DZIECI

KOWALSKINA
stosuje się również

PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

Zapasy żywności w Szwecji

Szwedzka komisja rządowa postanowiła utworzyć w razie potrzeby we wszystkich większych miastach specjalne magazyny z zapasami artykułów żywnościowych. (PAT.).

Sukcesy wojsk chińskich

Japońska ofensywa w dolinie rzeki Han na północny wschód od Hankau zakończyła się niepowodzeniem. Po kontrataku chińskim Japończycy byli zmuszeni wycofać się ze swych pozycji.

Po bitwie, która trwała całą noc, wojska chińskie wkroczyły do miasta Sui-Hsien.

Wojskami chińskimi dowodził gen. Li-Cung-Jen, który odznaczył się podczas bitwy pod Toierczuanem pomyślnie dla Chińczyków. Zacięte walki toczą się w górach Tahung, gdzie wojska chińskie zajmują mocno obwarowane pozycje. (PAT)

Sytuacja powodziowa w Krakowskim

Sytuacja powodziowa, jaka wytworzyła się w rejonach podgórskich województwa krakowskiego nie uległa zmianie. W dolnych biegach rzeki w dalszym ciągu przybierają. W Krakowie padał w środę deszcz. Wisła pod Krakowem, która w nocy bardzo znacznie przybrała wskutek zlewania się w jej koryto mas wód z rzek górskich, płynie szeroko na wysokość pierwszego bulwaru.

W Broszkowicach Wisła wystąpiła z brzegów, zalewając znaczne przestrzenie uprawne i 30 domów. W Babcach 5 domów, — część miejscowości Dwory otoczona jest wodą i odcięta od reszty gromady. Powódź wyrządziła poważne straty, zalewając pola uprawne, ogrody, sady oraz państwa. Wylały rzeki Skawinka, Rudawa, Sanka oraz szereg innych rzeczek i potoków.

Nadmierna szybkość — przyczyna katastrofy

W związku z wypadkiem kolejowym na stacji Gdańsk Główny dn. 18 maja Ministerium Komunikacji po przeprowadzeniu szczegółowego dochodzenia stwierdza, że został on spowodowany nadmierną szybkością pociągu. Zegar kontrolujący szybkość wskazywał 76 zamiast obowiązującej na tym odcinku szybkości 40 km. na godzinę.

Obsługa parowozu: maszynista Łuszał i pomocnik Wolczek znajdują się obecnie w szpitalu w Gdańsku i życiu ich nie zagraża niebezpieczeństwo. To, że nikt z podróżnych nie doznał poważniejszych obrażeń należy zawdzięczać stałowej konstrukcji wagonów kolejowych polskiego wyrobu, która całkowicie zdołała egzamin. Straty materialne PKP. wynoszą około 200 tysięcy zł.

Obrady związku litografów VIII Zjazd

W dniu 21 maja b. r., odbył się w Warszawie VIII-my Zjazd Związku Litografów, Chemigrafów i Pokrewnych Zawodów w Polsce, w którym wzięli udział delegaci z oddziałów: Krakowskiego, Lwowskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Śląskiego i Warszawskiego oraz zaproszeni goście.

Zjazd otworzył przewodniczący Związku, witając przedstawicieli Kom. Centr. Zw. Zaw., tow. Szczecińskiego, przedstawicieli Związku Zaw. Drukarzy kol. Burkota, delegatów oraz zaproszonych gości, poczem w krótkim przemówieniu podkreślił szczególną sytuację jaką obecnie przeżywamy i wyraził przekonanie, że Zjazd nakreślił drogę działalności Związku, w której zabezpieczy dalszy jego rozwój.

Na przewodniczących Zjazdu zostali wybrani kol. Strzyżewski (Warszawa), Błotniak (Pomorze) i Pyrdel (Kraków).

Na wstępie obrad została uchwalona rezolucja, przesłana na ręce Pana Premiera, stwierdzająca, że Zjazd Związku Litografów, Chemigrafów i Pokrewnych Zawodów w Polsce wyraża swą całkowitą gotowość do ponoszenia wszelkich ofiar w obronie niepodległości, całości granic i honoru Polski. Rezolucja stwierdza, że Związek składa 1.000 zł. z funduszu Związku (niezależnie od kwot już złożonych przez Związek i poszczególnych członków na F.O.N.). Czek na sumę zadeklarowaną został przesłany na ręce p. premiera. Na Zjeździe powołano szereg uchwał o znaczeniu organizacyjnym.

Nowoobрани Wydział Wykonawczy Zarządu Centralnego ukończył swój jak następuje: prezes — kol. Zawisław Józef, v.-prezes Śmieciński Czesław, sekretarz — Koper Feliks, skarbnik — Jabłoński Franciszek, p.o. pracy — Kols Aloyzy.

Odezwa Związku Legionistów

Związek Legionistów w związku ze zbliżającą się 25-tą rocznicą wyjazdu z krakowskich Oleandrów pierwszej kompanii kadrowej, wydał odezwę, w której powiada m. in.: „W 25-tą rocznicę legionowego czynu pragniemy, aby na białych krakowskich zjechali ci wszyscy — którzy drogę wytkniętą przez Józefa Piłsudskiego za swoją uznali. — Któż bowiem dzisiaj ośmieli się twierdzić, że Niepodległość nie zdołała być i nie broni krwi. Kto powie, że gwarancją bytu niepodległego nie jest własna siła narodu. 25 lat temu Józef Piłsudski podniósł sztandar walki o wielkość, honor i samodzielną wolność. Swoich żołnierzy wychował w kulcie oręża, czynu i sławy“.

obok legionistów i peowiaków — spotkają się na białych krakowskich wszystkie pokolenia, warstwy i stany z młodzieżą w pierwszych szeregach. Niech ten dzień czynu wojennego stanie się dniem zbratania i jedności narodu, a myślna i zjednoczona w skupieniu do ciężej krypty wawelskiej i głowy naszej pochyla się kornie u trumny Tego, co spełnił czyn najwspanialszy, na jaki stać człowieka. Tego, co broń dał nam do ręki, wolność Ojczyźnie przywrócił i niewzruszone podstawił dla jej wielkości budował“.

Pod odezwą są podpisan: Za Komendę Naczelną Zw. Legionistów Juliusz Urych. Za Zarząd Główny P. O. W. Marian Zyndram Kościelkowski, Za radę komendancą kół pułkowych gen. Jan Kruszeński.

Genewskie echa sprawy wysp Alandzkich

Rada Ligi Narodów nie zebrała się w środę ze względu na trudności, jakie się wyłoniły w ostatniej chwili w sprawie wysp Alandzkich.

Trudności te pozostają w związku z instrukcjami, otrzymanymi przez delegata sowieckiego, któ-

remu polecono żądać odroczenia sprawy. Delegacje Finlandii i Szwecji są jednakowoż stanowczo temu przeciwnie. Rozmowy, jakie się toczą pomiędzy zainteresowanymi stronami nie dają dotychczas pozytywnego wyniku.

Wojują kłamstwem

Prasa niemiecka w związku ze spotkaniem ministrów Markowicza i Gafencu opublikowała ostatnio wiadomość, jakoby obaj ministrowie spraw zagr. mieli w sposób negatywny ustosunkować się do zawartego ostatnio paktu angielsko-tureckiego. Z Białogrodu

z całą stanowczością stwierdzają, że wiadomość ta jest zgoła nieprawdziwa i została sfabrykowana dla potrzeb propagandy niemieckiej, pragnącej stworzyć nieporozumienie między państwami Ententy Bałkańskiej. (PAT)

Raporty Komisarza Ligi Narodów

W deklaracji, złożonej w Izbie Gmin, dotyczącej sprawozdań otrzymanych przez Ligę Narodów od wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku co do sytuacji w Wolnym Mieście, premier Chamberlain odpowiedział:

„Wysoki Komisarz Ligi w Gdańsku regularnie składa raporty komitetowi 3-ch, ustanowionemu przez Radę Ligi śledzenia sytuacji w Gdańsku i komitet ten autoryzował ogłoszenie komunikaty po każdorazowym zakończeniu posiedzenia tego komitetu.“

Do tych komunikatów nie jestem

oczywiście w stanie nic dodać, ale nie zgadzam się z supozycją, jakoby raporty Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku dotyczyły miały trudności, na jakie on miałby w wykonywaniu swych czynności natrafiać“. Na dodatkowe zapytanie, czy Wysoki Komisarz Ligi w swych raportach z Gdańska donosił o jakichkolwiek usiłowaniu przeszkadzania mu, jeśli chodzi o komunikowanie się jego z Genewą, i innymi ośrodkami drogą pocztową i telefoniczną, premier oświadczył, że nie jest w stanie o tym nic powiedzieć. (PAT.).

Tiso godzi się z Sidorem a Sidor z hitlerowcami

Rezygnacja Karola Sidora ze stanowiska ministra spraw wewn. i jego całkowite usunięcie się z życia politycznego było przedmiotem licznych komentarzy. Tymczasem Sidor zabrał głos w „Slovaku“ i oświadczył m. in.:

„Opowiadałem się zawsze i opowiadam za współpracą z wszystkimi, którzy są dla nas życzliwi i popierają dążenia narodu słowackiego w kierunku uzyskania całkowitej niepodległości.“

Nie mam również nic przeciwko współpracy z Niemcami, którzy za

dawnego reżimu nam pomagali, chcą nam i obecnie pomagać (!) po odzyskaniu niepodległości. Jak kiedyś mogliśmy korzystać z ich pomocy, dzięki naszej nieustępliwości i horytowi, tak i obecnie warunkiem korzystania z niej musi być nasza jedność i zgoda. Bez tego stracimy wiarę w siebie i obcych“.

Sidor zastrzega się, że nie pozwoli się wciągnąć do opozycji przeciw Rządowi. Ma on otrzymać nową misję.

Układ niemiecko-włoski

Kilka miesięcy temu podaliśmy w piśmie naszym za jednym z dzienników zagranicznych tekst tajnego układu niemiecko-włoskiego, zawartego za bytności Mussoliniego w Niemczech. Świeżo ogłoszony tekst układu, podpisanego w Berlinie, w zasadniczych punktach zgadza się z tekstem owego tajnego układu. Wygląda więc na to, że obecnie z wielką pompą ujawniono to, co państwa „osi” wiązało już oddawna.

Już to samo nadaje układowi charakter przede wszystkim demonstracji przeciw państwom pokojowym, demonstracji, połączonej z chęcią nastrożenia.

Co do treści układu, to zasługuje na uwagę, że nie ma w nim słowa, iż ma charakter obronny. Czy uczyniono to świadomie, by powiększyć element „strachu” czy z innych pobudek — faktem jest, że układ ma istotnie charakter zaczepny. Jest to układ wojenny, porozumienie wojenne. Na 5 punktów układu, mających znaczenie istotne (cały układ ma 7 punktów) 4 punkty mówią o wojnie, lub groźbie wojny, piąty — o wciągnięciu zaprzyjaźnionych mocarstw (Japonii i... Hiszpanii?) do polityki „osi” czyli również do wojny.

Porozumienie wojenne układu opiera się na zasadach następujących: na automatyzmie działania obu stron, to znaczy, że gdy jedna ze stron rozpocznie wojnę, to druga automatycznie również do wojny.

Dalej: na ścisłej współpracy wojennej i gospodarce wojennej.

Wreszcie: strony nie mogą osobno zawiesić broń, ani zawrzeć pokoju.

Jest to więc najściślejszy układ wojenny, jaki można sobie wyobrazić między dwoma państwami, tym ściślejszy, że opiera się na istniejącym stanie rzeczy. Jeżeli istniałby układ tajny, to on wyciekał dopiero współpracę państw „osi”, obecny zaś układ stwierdza raczej to, co już zostało dokonane i to, że w dalszym ciągu partnerzy zamierzają w tym samym pracować dalej.

Nie jest więc układ berliński żadną rewelacją. Ale mimo to nie można nad nim przejść do porządku. Trzeba zważyć, że doszedł on do skutku — a w każdym razie ujawniono — w chwili, kiedy Niemcy na dobre „zainstalowały się” we Włoszech. To nie dwaj równi partnerzy podpisali się pod układem, lecz Niemcy zaprzęgają Włochy do swego rydwanu wojennego i każą im go ciągnąć. Niemcy zaprowadzają we Włoszech tę samą co u siebie gospodarkę wojenną, wezmą w ręce kierownictwo armii wspólnej, będą trzymały Włochy w garści do ostatniej chwili wojny, by nie powtórzyła się dezercja z czasu wielkiej wojny.

Słowem, Włochy stają się przedłużeniem Niemiec.

I nie chodzi nam w tej chwili o to, czy i w jakim stopniu Mussolini zaplątał się w matni hitlerowskiej i nie może już z niej wydostać się. Jest to sprawa wewnętrzna „osi”. Idzie nam o podkreślenie faktu, że teraz, mamy do czynienia z jednym właściwie tworem wojennym, kierowanym z Berlina, tworem politycznym, gospodarczym i wojskowym. Słowo „os” Berlin — Rzym już teraz wprowadza w błąd. Nastąpiło scalenie „osi”.

I jeżeli Mussolini w swej ostatniej mowie w Piemontie oświadczył, że teraz państwa demokratyczne mają przeciw sobie 150-milionowy blok, że on, Mussolini, już więcej mówić nie będzie, a w razie potrzeby przemówi lud, to brzmi to jakby publiczne wyrz-

czenie się nie tylko mówienia, ale też — działania na rzecz Berlina. Te dwa momenty: charakter wojenny — zaczepny i dyktaturę Berlina nad Rzymem — trzeba brać pod uwagę przy ocenie układu berlińskiego.

(JMB.)

Niemcy pohitlerowskie Głos socjalistów niemieckich

Dla niemieckiej opozycji, przebywającej na emigracji, sprawa upadku obecnego reżymu jest kwestią czasu. Nie przesadza ona, czy upadek ten nastąpi za miesiąc, za rok, czy za trzy lata, ale uważa, że krach zbliża się z nieuniknioną konsekwencją i że z wojną, czy bez wojny, los obecnego reżymu jest przypieczętowany. Wojna może tylko proces rozkładu ustroju narodowo — „socjalistycznego” przyspieszyć.

Niemiecka emigracja polityczna bardzo poważnie zastanawia się nad obliczem Niemiec pohitlerowskich, a redaktor „Zukunft”, Willi Münzenberg, który niedawno wystąpił z komunistycznej partii Niemiec, pisze, że „najwyższy czas, by opozycja niemiecka ustaliła swe stanowisko w wielkich zagadnieniach europejskich i by swą politykę zagraniczną wytknęła”.

Willi Münzenberg wypowiada się za oparciem się Niemiec pohitlerowskich o Rosję Sowiecką.

Na wywody Münzenberga odpowiada organ niemieckiej socjalnej demokracji, „Neuer Vorwärts”, obszernym artykułem, z którego cytujemy następujący ustęp:

„Hasło sojuszu z Rosją Sowiecką było zawołaniem tej polityki, która miała poprowadzić Niemcy wraz z innymi wyszklizwanymi „narodami kolonialnymi”, pod przewodem rosyjskim, przeciw imperialistycznemu Zachodowi”. Było to hasło rewolucji światowej.

Hasło to zostało w końcu 1920 roku nakazane niemieckiej komunistycznej partii i wywołało bezgraniczne zamieszanie wszędzie tam, gdzie jeszcze nie zupełnie beznamiętnie przyjmowano makkiamizm rosyjskiej polityki państwowej. Hasło oparciu się o Sowiety było złudzeniem, pozostałym z tych dni, kiedy Rosjanie stali pod bramami Warszawy, a niemieccy nacjonaliści śnili o odebraniu „korytarza” przy pomocy czerwonej armii.

O „sojuszu z Rosją Sowiecką” marzyli następnie komuniści niemieccy w dniach październikowych 1923 roku, kiedy uważali niemiecką rewolucję komunistyczną za sprawę najbliższych dni i kiedy w Moskwie rozważano, czy Sowieckie Niemcy potrafią bardzo dobrze stawić czoło francuskiej sile zbrojnej.

W r. 1925 znowu hasło to wyciągnięto. W tym czasie służyło ono walce, jaką zagraniczna polityka Rosji Sowieckiej toczyła przeciw wstąpieniu Niemiec do Ligi Narodów i przeciw zawarciu paktu lokarnieńskiego. Rząd rosyjski chciał przeszkodzić tworzącemu się porozumieniu i stworzyć

w Europie trwałą równowagę mocarstw. Okrzykiem: „Sojusz z Rosją Sowiecką!” poszczuła Rosja niemiecką partię komunistyczną do beznamiętnego wołania, że „Locarno to wojna z Rosją Sowiecką”.

We wszystkich tych latach hasło sojuszu z Rosją Sowiecką stało się komunistów niemieckich o bok żadnej odwetu kontrrewolucji niemieckiej. Polityka Rządu rosyjskiego z tych lat ponosi winę za wzmocnienie kontrrewolucji niemieckiej i za jej ponowne użbrojenie się. Sprzyjała ona nielegalnemu ponownemu uzbrojeniu.

Ciemna i zagadkowa rola, jaką odegrała rosyjska polityka zagraniczna w latach powojennych, powinna była ostrzec niemiecką opozycję przed związaniem swoich losów na śmierć i życie z Rosją Sowiecką. Wytłakaliśmy w roku 1925 niemieckim komunistom zgubny nonsens hasła „sojuszu z Rosją Sowiecką” i wskazywaliśmy, iż po zawarciu paktu lokarnieńskiego, najbliższym zagrożeniem pokoju europejskiego będzie „wstąpienie Rosji Sowieckiej do Ligi Narodów”. Póki jednak żyła w Niemczech demokracja, rosyjska polityka o tym wstąpieniu nie myślała.

„Neuer Vorwärts” dowodzi, że Rosja Sowiecka bynajmniej nie zmiłowała do demokracji przystąpiła do Ligi Narodów, lecz kieru-

RÓŻNICA NASTROJÓW.

W „Polonii” katowickiej p. J. Z., który niedawno przebywał w Niemczech i Anglii, pisze o ogromnej różnicy nastrojów w obu krajach. W Niemczech — mimo agresywnej frazeologii Goebbelsów — dominuje strach przed wojną; w Anglii widać spokój i decyzję.

Przegląd prasy

Jak jest w Niemczech?

W roku 1914 pospolity, „prywatny” Niemiec chciał może dominować nad światem, dziś w olbrzymiej ilości wypadków (według informacji ludzi, którzy ostatnio dłuższy czas w Niemczech przebywali) wojny nie chce. Jest przeżony widmem wojny i jej konsekwencji. Rozmawiałem z takim typowo „zwyczajnym” Niemcem w bezpiecznym dla niego pustym o popołudniowej porze wagonie restauracyjnym, gdy niedawno przez jego własny kraj przejeżdżałem. Widząc, że jestem cudzoziemcem, z wyraźnym, głębokim niepokojem dopytując mnie o prawdziwą sytuację w świecie. Nie krył przygnębienia, gdy padało słowo „wojna”, gdy padały słowa „nowe ządania Niemiec”. Pewien znajomy mój, który spędził w Niemczech ostatnich parę miesięcy, opowiada mi o takim samym właśnie przygnębieniu granicznym z rozpaczą, jakie zaobserwował znacznie szerzej, niemal wszędzie.

A jak jest w Anglii?

W Anglii nadal oczekuje się wybuchu zawieruchy powszechnej o dzienne, dosłownie z dnia na dzień. Nerwy społeczeństwa angielskiego są wystrzone ogromnie. Ale ten psychiczny nastrój obecny tam — da się zdefiniować jednym zdaniem i jest to nie banał, lecz, według informacji jakie mam, definicja niezawodna: Społeczeństwo angielskie z całą szczerością, jak każde, nie chce wojny, ale jest całkowicie teraz zdecydowane, w zupełnej harmonii z rządem, walczyć w razie potrzeby, całą kolosalną swą siłą, siłą ludzi wolnych, rozporządzających olbrzymimi środkami i twardych, przeciwstawiać się jakiegokolwiek dalszej agresji.

Jak widać, „totalizm” ujawnił teraz swoją stronę negatywną. A tak zachwycono się u nas — w wiadomych kołach — „dynamicznym” rozpadem i „jedynolitym” nastrojem państw totalnych!

PRZEGRANA KARTA.

Wybory samorządowe w miastach stały się porażką OZON-u. Sztucznie podsycana legenda, — jakby OZON stanowił „większość” w miastach, przysła. A porażka OZON-u stała się naturalnie po-

rażką hasel totalnych. „Kurier Polski” pisze:

Znany wszyzyscy potęgę „przywilejów” w małych miastach i miasteczkach, a często i po wsiach. Mimo to zdecydowana większość obywateli głosowała na listy niezależne albo opozycyjne. Instynkt zbiorowy, żywy w polskim społeczeństwie ostrzegł wyborców, którzy coraz powszechniej rozumieją, że stawka na kartę totalną jest w Polsce przegrana.

W GDANSKU

Korespondent „ABC” streszcza notę gdańską do Polski (po zajęciu w Kalthofie): prezydent Greiser żąda, aby:

Rząd polski wyraził ubolewanie za zającie, wydał sprawcę śmierci Grubnera w ręce policji i zapłacił rodzinie zabitego odszkodowania. Dalej Greiser grozi, że zającie sobotnie mogą przyczynić się do powiększenia rozdziewików między rządem polskim i Senatem oraz tłumaczy, że nie przydzielił rady Perkowskiemu przedstawiciela policji, gdyż uważał jego wyjazd za czysto prywatny, badanie bowiem przebiegu zająć politycznych należy do władz Wolnego Miasta, przy tym zostało zakomunikowane komisarzowi R. P., że zającie zostały zlikwidowane (nie było więc po co się trudzić), oraz że celnikom nie się stało i że żadnej szkody nie wyrządzono.

A krakowski „IKC” pisze o innym, mniej znanym zająciu — w Łisewie. Chodzi o to, by wykazać, że obecny stan na Pomorzu jest nie do utrzymania: „potrzebną” jest sławetna autostrada „eksterytorialna”.

Komunikat rozesłany przez „Deutsches Nachrichten Büro”, a dotyczący incydentu rzekomo spowodowanego przez polskiego strażnika w Łisewie na granicy gdańskiej jest pod względem przedstawienia rzeczowego wyraźnym nonsensem. Kto czyta niemiecki komunikat, widzi, o co idzie. Niemcom zależy na wykazaniu, że strażnicy polscy strzelają do Niemców i że takie rzeczy dzieją się przy drodze tranzytowej przez Pomorze, co ma nie wątpliwie uzasadnić ich pretensje do „eksterytorialnej autostrady”.

Znaczenie Objazdowej Wystawy Higienicznej dla kresów wschodnich

Wystawa Higieniczna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych objeżdża kresy północno - wschodnie. Jest ona stale odnawiana, dokompletowana nowymi eksponatami i obecnie daje dokładne pojęcie o walce z lekarskimi społecznymi, jak gruźlica, choroby weneryczne i epidemie — jaką prowadzi ubezpieczenia społeczne w Polsce i o ich akcji profilaktycznej.

Wystawa cieszy się wszędzie wielkim powodzeniem, pobila rekordy frekwencji wystaw w Polsce. W Łodzi zwiedziło ją 567.000 osób. Prócz pogadanek i informacji, nieustannie wygłaszanych przez specjalnych informatorów, na wystawie rozdaje się bezpłatnie ulotki, broszury popularne oraz numery pożytecznego wydawnictwa „Droga do Zdrowia” i inne. Odbijają się poza tym odczyty na tematy lecznicze i higieniczne oraz wyświetlane są filmy dźwiękowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Instytutu Spraw Społecznych.

W jesieni roku ubiegłego, Objazdowa Wystawa Higieniczna ZUS została przesunięta na kresy północno - wschodnie, rozpoczęto w Wilnie, gdzie Wystawa została urządzona w ramach Targów Północnych, dało się zauważyć wzmocnienie frekwencji ludności wiejskiej, przybywającej z okolic dla zwiedzenia Wystawy. Dalsze etapy — Białystok, Grodno i Baranowiczę wykazały, jak bardzo potrzebne były na kresach tego rodzaju pokazy.

Sprawa higieny indywidualnej i społecznej jest u nas w Polsce do tychczas jeszcze daleka od realizacji nawet w kulturalnych ośrodkach, co widać mówić o kresach północno - wschodnich i tamtejszych zapadłych kątach, gdzie najbardziej konieczne urządzenia higieniczne są do tychczas niedoścignym marzeniem, gdzie pojęcie hi-

gieny społecznej jest jeszcze mętne i trzeba dopiero olbrzymich wysiłków, aby w w przyszłości ten stan rzeczy uległ korzystnej zmianie.

Dla publiczności wiejskiej, zwiedzającej w dniu targowe tłumnie Wystawę Higieniczną obejrzenie eksponatów wystawowych, które przy tym są objaśniane popularnie i wyczerpująco przez wykwalifikowanych prelegentów, jest niewątpliwie silnym przeżyciem, które pozostawia ślady na długo. Każda rzecz jest dla tej publiczności rewelacją. Przedstawiona na wystawie plastycznie walka z gruźlicą, chorobami wenerycznymi i alkoholizmem daje przekonanie, że jednak powszechnie przyjęte przesady o nieuleczalności gruźlicy, chorób wenerycznych lub małej szkodliwości alkoholu — nie są słuszne, że leczyć się można i trzeba, bo leczenie daje dobre rezultaty.

Dział walki z epidemiami oraz dział higieny życia codziennego wzbudzają również wielkie zainteresowanie.

Publiczność w chustkach, kożuchach i dużych butach z ogromną uwagą ogląda eksponat po eksponacie, dzieli się spostrzeżeniami, sumiennie wysłuchuje pogadanek, sumiennie asystuje na przedstawieniach filmów z zakresu higieny, bezpieczeństwa pracy i walki z gruźlicą. Ludzie ci są spragnieni wrażeń, nauki, a może i pewnej podświadomej przyjemności, jaką daje im estetyczna szata wystawy.

Coś zawsze pozostanie im w pamięci, gdy wrócą do domu. Może te kobiety, które z taką uwagą zwiędają wystawę, przyszczepią na swój grunt domowy najelementarniejsze choćby zasady higieny.

Może te duże wycieczki młodzieży wiejskiej i miejskiej uniosą z sobą chęć i zapal do pracy pionierskiej w tym zakresie.

Wrocław centralą propagandy radiowej na Wschód i Południe

W połowie maja zaczęła funkcjonować we Wrocławiu nowa stacja nadawcza Rzeszy. Przy tej okazji intendencja Rzeszy dr. Glasmeier oświadczył:

„Reichsender (stacja nadawcza Rzeszy) Wrocław interesuje nie tylko Śląsk, ma ona także znaczenie narodowe dla Rzeszy. Jako miasto pograniczne, Wrocław ma za zadanie rozpowszechnić kulturę i prestiż niemiecki po za granicę kraju. Fakt, że Wrocław spotkał się z najlepszym przyjęciem na południo-wschodzie skłonił jeden Rząd do zwrócenia się do Ra-

dia Rzeszy o nadawanie wiadomości w języku jego kraju. Życzenie to zostanie spełnione w ciągu lata r. b.”

O jakim Rządzie tu mowa — nie wiadomo. W każdym razie, proszona czy nie, stacja wrocławska nadawać będzie audycje polskie, ukraińskie, węgierskie, serbochorwackie, słoweńskie, bułgarskie i rumuńskie.

Wszystko „pour le roi de Prusse” to znaczy na chwałę zaborczyści hitlerowskiej i barbarzyństwa hitlerowskiego.

Wyniki wyborów do Rady Miejskiej w Płońsku

Według ogłoszonych oficjalnie wyników, lista P. P. S. w Płońsku otrzymała mandatów 7, lista tak zw. „bloku gospodarczego”, t. j. „Ozonu”, endecji, chadecji itp. —

mandatów 13; Poalej-Syjon lewicą — 4 mandaty.

Przywódcy „Ozonu” przepadli przy wyborach; „Ozon” ma faktycznie dwóch przedstawicieli.

Co miesiąc książka dla naszych prenumeratorów

Chećmy uprzyścić szerokim rzeszom czytelników zapoznanie się z pracami pisarzy polskich i obcych i dlatego od czerwca r. b. prenumeratorzy nasi, wplacający należność w terminie do dnia 5-go każdego miesiąca, otrzymywać będą bezpłatnie książkę, zawierającą 160 — 200 stron, drukowaną na białym bezdrzewnym papierze, specjalnie zbroszowaną.

Jako pierwsza zostanie rozesłana powieść I. Erenburga p. t.

„Sprzysiężenie równych”

Za koszty przesyłki liczyć będziemy 35 gr. co miesiąc. Prosimy przy wnoszeniu należności za prenumeratę zaznaczać na odcinku blankietu

„Premia książkowa”

Prenumeratory, otrzymujący egzemplarze bezpośrednio do mieszkania, życzenia otrzymywania premii zgłaszają na ręce roznosiela.

Administracja

Nowe wydawnictwo TUR

Pieśni robotnicze na 4 głosy, chór męski

Nakładem Zarządu Głównego TUR wyszedł z druku nowy śpiewnik robotniczy p. t. „Pieśni robotnicze” na 4-głosowy chór męski, zebrany i ułożony przez Stow. Śpiewackie „Lutnia Robotnicza” w Krakowie (cena zł. 1.50, organizacyjna zł. 1).

Śpiewnik ten zawiera 14 pieśni, m. in. „Marsyliankę”, „Marsz żałobny rewolucyjny” i inne, jak: „Hymn młodzieży”, „Pochód triumfalny”, „Hymn spółdzielców”, „Warszawiankę”, „Marsz”, „Pieśń

pracy”, „Witaj cna drużyno”, „Nieśmiertelna”.

Przypomnieć przy tym należy, że poprzednio wydane zostały również nakładem TUR, „Pieśni robotnicze” w opracowaniu literackim E. Szymańskiego, a muzycznym L. Marczyka (cena zł. 2, — cena organizacyjna zł. 1.50), oraz „Pieśni robotnicze” w układzie H. Dorabalskiej (cena gr. 70).

Jest to komplet wydawnictw, w które powinien zaopatrzyć się każdy zespół śpiewaczy. (Sekretariat gen. TUR. Warszawa PKO 9.663).

„Hitler chce pokoju“

Gadanina p. Goebbelsa

P. min. Goebbels wciąż gada i pisze, pisze i gada. Trudno: urząd ministra propagandy obowiązuje. Przeważnie jest to — „sieciska“: nudna i nieciekawa. Ale od czasu do czasu warto przyjrzeć się tym mowom i artykułom, — aby uprzytomnić sobie **INTENCJE...**

Bierzemy do ręki ostatni artykuł Goebbelsa w sobotnim „Beobachterze“. Zatyłowany jest — pozornie — dziwnie, ale zaraz zrozumimy, o co chodzi: „Nienawiść i niepoprawne usposobienie kapitalistyczne“.

A więc — o co chodzi? Co się kryje w tych sążnistych szpaltach nudnych narzekani? Jakże są intencje naprawdę?

„Führer chce **POKOJU!** woła Goebbels. Dodaje cprawda, że — takiego pokoju, w którym byłyby zapewnione niemieckie „prawa żyć“ (?!), a czym są te „prawa“ — jeden Hitler wie. Ale w każdym razie motyw pokoju wraca stale. Artykuł kończy się tak: „Wszystko, co w tym kierunku (pokojowym!) możemy uczynić, powinno być zrobione!“

A teraz przetłumaczmy to na język zwyczajny, ludzki. Chodzi o to, żeby (1) usnąć ciszę Europy i Ameryki. Specjalnie zaś chodzi o to, by (2) w Anglii i Francji wzmocnić nastroje pacyfistyczne, „monachijskie“ — może kosztować Gdańską, np. można kupić pokój? A poza tym (3) w tych „pokojowych“ melodiach ujawnia się nowa, trudniejsza dla „osi“ sytuacja międzynarodowa (umowa anglo-turecka i t. d.); wreszcie (4) chodzi o to, by uspokoić Niemców w **KRAJU**.

Idźmy dalej. Goebbels bardzo dużo pisze o **ANGLII**. Można by powiedzieć, że cały artykuł jest poświęcony Anglii. Wymyśla jej w okropny sposób, ale swe „uderzenia“ kieruje głównie przeciwko „człowiekowi politycznemu, przeciwko sternikom państwa. Któż to są ci „sternicy“, alutuj się Boże! „feudalni lordowie“, „brudni wschodnio-galicjanie“ (?), masoni, „gestykulujący adwokaci“ i „dobrze odżywiani mieszczanie“. Takie typy naturalnie nie rozumieją „życiowych praw“ Niemców.

Widać jednak, że Goebbels — w myśl wskazówek „Mein Kampf“ — nie chce całkowicie zrezygnować z widoków na Anglię. Może się uda ją jakoś zneutralizować?

Goebbels — dla **DEMAGOGII WEWNĘTRZNEJ** — uderza w tożność **KLASOWE**, „proletariackie“: Anglia, — to kraj-kapitalista, zaś Niemcy, — to „**KRAJ - PROLETARIUSZ**“ (dosłownie). Biedny „proletariusz“ niemiecki chce zarobić (to jego prawo), ale angielski „kapitalista“ powiada: nie! Gdzież tu sprawiedliwość? — i Goebbels drze na sobie szaty. Zapomina tylko, że ten osobliwy „proletariusz“ obywateli się już w Austrii, Czechach, Słowacji, Kłajpedzie. Kiedyż wreszcie przestanie być „proletariuszem“? I jeśli Niemcy — to „proletariusz“, — czym w takim razie jest zabrana i wyzyskiwana Czechosłowacja?

Ale te wszystkie demagogiczne kawały „proletariackie“ przeznaczone są dla Niemców. Widać, że Goebbels **BOI SIĘ ANGLII**; że jego główną myślą jest złamanie polityki „okrażenia“. Tego „okrażenia“ p. minister obawia się ponad wszystko. Przedstawia to „okrażenie“, jako „wojowniczą politykę demokracji“ — jak Mussolini w swej turyńskiej mowie. Goebbels zapomina się poprostu w śmieszny, zabawny sposób, gdy mówi o angielskich „okrażycielach“ („Einkreisler“). „Ci plutokraci — wola — potrafią przy tym różańcem, a w drugiej ręce trzymają na wszelki wypadek miotacz... błota“ („Dreckschleuder“). I gadają przytym o — moralności! Niech lepiej mówią o tym, co zrobili w Palestynie!

Po tych duserach pod adresem Anglii Goebbels przechodzi do sprawy **GDANSKA**. Gdańsk i autostrada (przez Pomorze) należą się Niemcom — powiada; to jasne. **ALE TA ANGLIA, TA AMERYKA!**... Sprawa Gdańska i Pomorza byłaby już dawno rozwiązana, gdyby nie ci „pacyfiści“ z Londy-

nu, Paryża i Waszyngtonu. Ci „pacyfiści“ wmieszali się do nie swoich spraw nie poto, by Polskę do rozumu przyprowadzić, lecz poto, by **zaostriżyć (!)** jej stosunek do Niemiec, a być może poto, by spowodować wielki pożar w Europie! Jeszcze raz Goebbels chwali francuskiego „monachijskiego“ Deat'a („nie chcemy umierać za Gdańsk“), ale cóż? by to głos, wołającego na puszczy. Polscy „gryziółkowie“ domagają się aneksji czysto niemieckich terytoriów, a Francja i Anglia to pokrywają! Warszawscy redaktorzy — to tylko „narzędzia Londynu i Paryża“: tam bowiem jest **CENTRALA NIENAWISCI** do Rzeszy!

O co tu chodzi Goebbelsowi — wiadomo. Anglia i Francja **PRZE-**

SZKADZAJĄ Niemcom w ich polityce wschodniej, w ich ataku na Polskę. To też Goebbels ciska się na solidarność państw pokojowych: „mówią o cywilizacji, o prawie, o humanizmie — a w sercu mają zimną nienawiść, twarze zaś są bez miłosierdzia“. Te państwa — ciągnie dalej — „**CHCIAŁYBY ZNISZCZYĆ CAŁE CZĘŚCI ŚWIATA**“ (!). Ale nie mogą — bo na straży stoi sojusz Włoch i Niemiec.

Tak się kończy ta goebbelsowska długa kicha. Miejsami budzi poprostu żywiołowy, zdrowy śmiech już samym swym przesadnym, barokowym stylem. Państwa pokojowe chcą „zniszczyć całe narody i części świata“. Naprawdę — farsa. Ale szef propagandy i minister tego nie rozumie? Gruboskorność niemieckiej propagandy jest przysłowiowa.

Nie jest rzeczą miłą szperać w tych napuszonych frazesach. Ale czytelnik pojmuje: od czasu do czasu trzeba tę robotę wykonać i wykryć, dlaczego tyle się mówi o „pokoju“, o „okrażaniu“, o Anglii, o państwach „proletariackich“ — i o **STOSUNKU ANGLII DO POLSKI**. Ten ostatni moment

jest dla nas szczególnie ważny. Właściwie istotą publicystyki Goebbelsa w obecnym momencie jest **chęć ZŁAMANIA SOLIDARNOSCI PAŃSTW POKOJOWYCH**. Tej solidarności pp. Goebbelsowie boją się najbardziej. To też musimy ze swej strony rozbudowywać ją jaknajszerszej!

A co do „straszenia“ umową włosko-niemiecką, p. Goebbels się myli w przypuszczeniu, że ta umowa dała jakieś nowe efekty w Europie. Znany publicysta Cartier w ostatniej „Epoque“ porównuje szczegółowo szanse Niemiec i Anglii w r. 1914 i obecnie; przychodzi do wniosku, że wówczas szanse były znacznie większe; wojsko niemieckie było lepsze, były Turcja i Bułgaria, była większa flota morską, była lepsza „moralność“ w kraju, była lepsza aprowizacja i t. d. Wiadomo, jak się to skończyło!

Może p. Goebbels to trochę rozumie, i właśnie dlatego tak rozpaczliwie i zarazem śmiesznie roży się przeciwko „okrażycielom“ („Einkreisler“).

K. CZAPIŃSKI

Ochrona zatrudnienia starszych pracowników

Struktura wieku ludności w różnych krajach wykazuje w okresie ostatnich kilkudziesięciu lat wyraźne zmiany. Stale malejący przyrost naturalny przy równocześnie spadku śmiertelności wpływa na coraz silniejszy udział starszych roczników w ogólnej zmianie ludności. Ewolucja ta zaznacza się bardzo wyraźnie w krajach zachodnio-europejskich, gdzie spadek liczby urodzin wystąpił już stosunkowo dawno, a równocześnie wysoki poziom kultury materialnej spowodował wyraźne zmniejszenie się śmiertelności i przedłużenie okresu trwania życia. W Polsce to postarzenie ludności nie zaznaczyło się jeszcze w sposób wyraźniejszy, gdyż spadek przyrostu naturalnego jest u nas zjawiskiem stosunkowo niedawnym. Nie mniej jednak, z uwagi na przyszły rozwój stosunków, interesujące może być zapoznanie się ze skutkami wspomnianych wyżej przesunięć w strukturze wiekowej ludności, jakie występują już obecnie w krajach zachodnich.

Rosnący udział starszych roczników zmusza poszczególne kraje do przedsięwzięcia specjalnych środków, zmierzających do ochrony zatrudnienia starszych pracowników. Statystyki różnych kra-

jów wykazują bowiem, że pośród bezrobotnych specjalnie liczną są osoby starsze (powyżej 45 lat). Zjawisko to jest nie tyle odbiciem częstszego zwalniania starszych pracowników, ile małych szans uzyskania nowej pracy przez te osoby po utracie poprzedniego zatrudnienia. Pracodawcy poszukują bowiem przede wszystkim pracowników młodych, przestrzegając pewnej granicy wieku, powyżej której unikają angażowania nowych sił, a przy tym osoby starsze trudniej dostosowują się do nowych warunków pracy i bezrobocie wpływa w krótkim czasie na wyniszczenie ich sił życiowych.

Środki ochrony pracy starszych robotników polegają na wprowadzeniu dla nich dłuższego okresu wypowiedzenia stosunku pracy, na ustawowym zobowiązaniu pracodawcy do zatrudniania pewnej liczby starszych pracowników, lub też na uzależnianiu udzielania subwencji na roboty publ. od zatrudniania przy nich pewnej części osób w starszym wieku (Anglia). Poza tym w Anglii i w Stanach Zjednoczonych A. P. podjęto akcje, zmierzające do przekonania przedsiębiorców, że ograniczenia stosowane wobec starszych pracowników są często nieusprawiedliwione i mogą się nawet niekiedy odbić niekorzystnie na interesach danej gałęzi produkcji. Akcja ta wydała już rezultaty w niektórych stanach A. P. Wyraziły się one w zapewnieniach udzielonych przez szereg firm, które zadeklarowały, że nie będą stosować żadnych automatycznych ograniczeń wieku przyjmowanych pracowników, pod warunkiem, że będą oni w pełni zdolności do pracy.

Podział audycji naukowych w letnim sezonie

Audycje oświatowe, traktowane na różnych poziomach, apelować będą do słuchaczy, mających różne przygotowanie intelektualne, wobec czego poziom i forma opracowania będą odmienne, w zależności od tego, jaką grupę słuchaczy Polskie Radio będzie miało na myśli. Jako ogólną zasadę można tu przytoczyć to, że audycje w godzinach porannych i południowych będą przeznaczone dla najszerszych warstw, natomiast coraz późniejsze godziny wieczorne przynosić będą coraz trudniejsze opracowania dla najbardziej zaawansowanych słuchaczy.

Godziny ranne letniego programu oświatowego Polskiego Radia dawać będą słuchaczom gawędy i dialogi o charakterze rozrywkowo-dydaktycznym, dobre rady na różne kłopoty domowe, proste wskazówki z zakresu higieny, zdrowia, właściwego wykorzystania wakacji i urlopu.

Godziny popołudniowe przeznaczone na audycje z dziedziny przyrody i techniki — przewidują szereg cykli, związanych tematowo z latem w przyrodzie i z tymi zjawiskami techniki, z którymi człowiek w tym okresie najczęściej się spotyka. „Polska dawna i dzisiejsza“ — to cykl, na który trzeba zwrócić szczególną uwagę, gdyż łączy się on z podstawowymi założeniami planu ideowego nowego sezonu. W tym cyklu audycji, nadawanych stale w czwartki o godz. 16.45, przewiduje radio możliwość nadawania reportażów z Muzeum Wojska Polskiego (do czego będzie wydane specjalna broszura pomocnicza) oraz pokazanie „z perspektywy“ ewierciec „chwili narodzin polskiej siły zbrojnej“.

W późnych godzinach wieczornych zarezerwowano czas na poważniejsze audycje naukowe, gdyż opierając się na doświadczeniach ubiegłych sezonów Polskie Radio doszło do wniosku, że w okresie lata program nie powinien być pozbawiony audycji trudniejszych, wymagających większego przygotowania słuchaczy. Dla tej znacznej liczby osób, które mają w lecie więcej czasu, interesują się w stopniu większym nawet, niż w zimie poważnymi zagadnieniami nauki i literatury — radio przewiduje m. in. także cykle odczytów, jak „Polska między Wschodem a Zachodem“, „Życie wszechświata“, „Człowiek współczesny a religia“, „Wielcy myśliciele“ i t. d.

Stale w soboty nadawana będzie, ciesząca się dużym powodzeniem, powieść mówiona. Szczepko i Tońko wystąpią w jednej z powieści Wiktora Budzyńskiego. Jerzy Kornacki i Helena Boguszeńska dadzą słuchaczom zbiór obrazków, psychologizujących p. t. „Charaktery“. Jeszcze inna powieść mówiona będzie miała charakter popularno-naukowy.

Poza tym w okresie letnim utrzymywane będą prawie wszystkie typy audycji oświatowych, znane słuchaczom z sezonu zimowego.

„Nieinterwencja“ na ławie oskarżonych

Czyje zwycięstwo święcono w Madrycie?

Z okazji madryckiej „defilady zwycięstwa“, prasa p. Mussoliniego napisała, że dzięki zwycięstwu wojsk włoskich w Hiszpanii „ocalona została cywilizacja europejska“. Trawestując słowa hitlerowskiego wieszczki — Johsta, należałoby w tym miejscu powiedzieć: „Ileż to faszyści mówią o cywilizacji, chwytając za karabin dla jej obrony!... Włosi i Niemcy bronili w Hiszpanii cywilizacji??? Zaraz to zobaczymy.“

Ostatni akt wojny hiszpańskiej zasnuty jest do dziś dnia gęstym mrokiem tajemnic, przemilczeń, niedomówień. Więcej się domyślać możemy niż wiemy, dlaczego przedsiębiorczy pułk Casado obalił naraz republikański Rząd Negrina i zmusił go do wyjazdu z Hiszpanii, dlaczego w ślad za tym rozpoczęły się jakieś osobliwe starcia orężne wśród wojsk republiki, dlaczego zainicjowano „rokowania“ z p. Franco i jaki był istotny wynik tych „rokowań“. Jedno jest faktem bezspornym: „narodowy“ rebeliant nie zdobył w walce otwartej ani Madrytu, ani Walencji, ani innych centrów republikańskiego oporu, lecz otrzymał do wszystkiego — w drodze dziwnych targów — z hojnej ręki czynników zagranicznych, z ręki tych samych czynników, które żywiły i bodaj żywią jeszcze naiwne złudzenia, że za cenę błyskawicznego „uznania“ i tustych kredytów, za cenę wydania w ręce p. Franco republikańskiej floty i przewiezionej do Francji broni, pozyskują sobie względnie „oswobodzicieli“ i odciągają go od wojny niosącej „osi“.

Rzeczywistość dzień po dniu obrywa liście z fantastycznego drzewa tych fikcyj. Widzimy przecież, że najbardziej nawet krótkowzrocznej polityce Zachodu, ofiarowując iberyjskiemu „gauleterowi“ kwiaty swych nadziei i swych propozycji, zmuszeni są trzymać w drugiej ręce karabin, gotowy do strzału, zdradliwego bowiem i podstępного mają partnera. Historia wyjaśni, może już niebawem, ciemne i niezbyt... czyste zagadki kampanii hiszpańskiej. Ale i dzisiaj wiadomo już dokładnie, kto był jej inicjatorem i kto z jej wyników będzie czerpał korzyści: 19 maja „narodowa“ Hiszpania urządziła sobie „defiladę zwycięstwa“. Czyje to jest zwycięstwo, czyja radość jest uzaśniona w pełni — na tę kwestię bardzo wiele światła rzuca obiektywny artykuł Politicusa, zamieszczony w Nr. 813 „Wiad. Literackich“.

Przytoczymy tu parę wyjątków z tej publikacji, zatyłowanej: „Jazmo“, a opartej na bardzo so-

lidnych i najnowszych materiałach.

„W dwóch książkach niemieckich, traktujących o problemach morza Śródziemnego — Margaret Boveri oraz Humela i Siwert — znajdujemy wzmiankę o układzie między Hiszpanią a nacjonalistyczną, Rzeszą i Włochami, pochodzącym z lata 1936“. A „w numerze lutymowym czasopisma włoskiego „Il Mediterraneo“ z r. 1938 znajdujemy szczerzy artykuł gen. Barlotti, który pisze: „Czas zrozumieć, że kampania w Hiszpanii jest tylko dalszym ciągiem kampanii abizyjskiej. Musimy narzucić nasze wpływy Hiszpanii, w przeciwnym bowiem razie nie potrafiemy zmienić morza Śródziemnego w „jezioro włoskie“, o którym kiedyś wspominał Mussolini. I z tego właśnie powodu pomagamy gen. Franco“. Cenne wyznania faszyzowskiego generała stają się bardziej jeszcze interesujące w związku z kontaktami pewnych grup reakcyjnych hiszpańskich z Rzymem jeszcze w marcu 1934 roku, przyczem „Włochy faszyzowskie obiecały w czasie tych kontaktów daleko idącą pomoc zbrojną na przyszłość i pewną pomoc doradczą w materiale wojennym“.

Tyle co do genezy „narodowego“ powstania — a teraz o jego przebiegu i wynikach. „Nie sposób — pisze p. Politicus — analizować szerzej roznamiętnienia włoskiej w Hiszpanii. Wydaje się, że w szczytowym niejako okresie pomocy włoskiej siły Włoch na półwyspie Pirenejskim przekraczały 150.000 żołnierzy. „Ochotnicy“ niemieccy dochodzili do 30.000. Włoska pomoc morską polegała zarówno na sprzedaży statków wo jennych gen. Franco, jak i na wizytach „tajemniczych“ łodzi podwodnych na wodach hiszpańskich. Ogromną rolę odegrało lotnictwo włoskie, które wraz z aparatami niemieckimi osiągnęło cyfrę 1.200 maszyn (!)... Włochy uprawiały interwencję konsekwentnie, bez oglądania się na skargi komitetu londyńskiego, zwanej komitetem nie interwencji. Uprawiały ją pomimo zapewnienia paktu rzymskiego z Anglią z wiosny r. 1938 i pomimo tego, że strona przeciwna pozbyła się brygady międzynarodowej, która nie była czynnikiem wojskowym do pogardzenia“.

Opanowywanie Hiszpanii przez mocarstwa „osi“ ma zresztą charakter bynajmniej nie tylko wojskowy: „Włochy postawiły mocną stopę w Hiszpanii. Posiadały własną służbę wywiadowczą, miały własne sądy, własne więzienia, do których wsadzano oczywiście Hiszpanów. Ze swej strony Rzesza

wysłała agentów „Gestapo“, która odegrała w kampanii hiszpańskiej naprawdę większą rolę, aniżeli się sądzi. Niemiecki „Arbeitsfront“ udzielił swoich rad i wskazań, niemieccy technicy zajęli się żmudną i dyskretną robotą stworzenia lotnisk na pograniczu francuskim. Pomyślano o wszystkim: niemiecko-hiszpański układ w sprawach kulturalnych przewiduje w art. XVI, iż nie będzie się rozpowszechniało w Hiszpanii „książek emigrantów niemieckich, a w Rzeszy prac emigrantów hiszpańskich“.

Penetracja niemiecka, podkreśla p. Politicus, ma charakter przede wszystkim gospodarczy, choć i innych celów nie spuszcza się z oka: „Zaraz po zajęciu kopalińskich (w Maroku hiszpańskim — przyp. Red.), powołano do życia w Sewilli kompanię niemiecko-hiszpańską, która wysłała do Rzeszy jeden milion ton rudy. Od rudy poczynając, na nie skończywszy, Rzesza dokonała nie zwykłych wyczynów na polu przemysłowym gospodarczego w Hiszpanii“... Podobnie i technika niemiecka: „Już od grudnia 1936 r. Niemcy fortyfikowali wybrzeże Marokka hiszpańskiego w Benzu. Dział Kruppa znalazły się w Ceucie, autostrady, budowane pod nadzorem niemieckich inżynierów przecinają ważne punkty w Maroku. Od Ceuty po San Sebastian baterie niemieckie umieszczono na pozycjach“, a wielkie koncerty niemieckie „usadowiły się mocno w Hiszpanii, wdary się do kopaliń w Rio Tinto, które Anglia uważała za swój monopol“.

Skoro mamy już tak jasny i dokładny obraz „nieinterwencji“ włosko-niemieckiej w Hiszpanii, zobaczmy teraz, jak przedstawiała się sprawa interwencji — sowieckiej, o której tak rozgłośnie trąbił przez dwa lata zgórą wszystkie „zaprzysiężone“ z p. Franco źródła informacyjne i organa prasowe: „Rosja z racji dystansu, trudności transportu, wreszcie braków organizacyjnych, była zdecydowanie najsłabszym udziałowcem w kampanii hiszpańskiej. Jedynie samoloty sowieckie miały coś do powiedzenia w operacjach wojskowych, i to w pierwszej fazie wojny domowej. W końcowych i decydujących operacjach frontowych nawet te samoloty przestały odgrywać wielką rolę. Rosja nie odnawiała bowiem „stocków“ (zasobów). Pomoc sowiecka urwała się całkiem wyraźnie w pewnym określonym punkcie czasu. Równocześnie zaś pomoc włosko-niemiecka wzięła nowy rozmach i przechrzyła w dużej mierze szanse w kampanii katalońskiej, któ-

ra okazała się decydującą dla całej rozgrywki wojennej“.

A teraz główne konkluzje godnego uwagi artykułu p. Politicusa: „Im bardziej wnikamy w szczegóły interwencji włosko-niemieckiej w Hiszpanii, tym wyraźniej rośnie przed naszymi oczami rozmiar porażki angielsko-francuskiej. Trudno znaleźć w historii Anglii równy przykład lekkomyślności politycznej i niezrozumiałości wprost zaniedbań, jak ta kampania hiszpańska 1936 — 1939... Hiszpania jest wstępem do wielkiej rozgrywki o morze Śródziemne, rozgrywki, w której faszyzm miał odważyć wystąpić jako imperializm. Jazmo, nałożone na kark Hiszpanii przez imperializm włoski, posilkowany przez niemiecką ekspansję gospodarczą nie zostało zrucone, i kto wie, czy wykrwawiona Hiszpania potrafi je zrucić“.

Co do nas, nie wątpimy, że lud hiszpański rzucił to jazmo potężnym i zwycięskim wysiłkiem, gdy pod naporem wydarzeń międzynarodowych trzeszczy i pękać zacznie potęga „osi faszyzowskiej“, gdy skurczą się nędznie i do właściwych rozmiarów zmaleją żafosne figury jej rozmaitych najemników. Na dziś, zadaniem naszym było wykazać — na podstawie faktów i dokumentów przez cytowanego autora zebranych — czyje to mianowicie zwycięstwo święcono w Madrycie dn. 19 maja 1939 r. i kto jest prawdziwym władcą tak zwanej Hiszpanii „narodowej“.

I teraz z czystym sumieniem powiedzieć możemy: Z punktu widzenia interesów narodu hiszpańskiego, z punktu widzenia interesów wszystkich w ogóle narodów, miłujących pokój i wolność — defilada w d. 19 maja nie była „defiladą zwycięstwa“, lecz — **DEFILADĄ HANBY** — hanby, od której bije fetor zdrady i zaprzaństwa, podłości, zbrodni i moralnego rozkładu. **Bd.**

Pokwitowania

NA F. O. N.

Kożuchowski z Warszawy składa pierwszą ratę na F. O. N. Zł. 2.

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO DZIECI.

— Krukowska Zł. 1.50.

Na obóz Czerwonego harcerstwa

Sklada Anna Stamirowska Zł. 5 i wż. za tow. tow. Halinę Rapacką, Leokadę Dyszyńską, Zygmunta Piotrowskiego i Zygmunta Zaborskiego.

Tabela wygranych

15 dzień ciągnięcia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE.

10.000 zł. na n-ry: 18213 36878
66655 90956.

5.000 zł. na n-ry: 23266 57457
157887.

2.000 zł. na n-ry: 28131 36531
38674 40044 49230 53947 61817 74800
77526 80510 84253 101127 106539
107210 124792 133739 138654 161782

2.000 zł. na n-ry: 7537 19258
31556 33531 39079 47904 61834 67261
68795 92245 93753 104098 117741
130526 130904 141819 151041 153462
160331.

1.000 zł. na n-ry: 2494 5759 9925
12499 12667 13509 14490 29036 29289
48772 50683 52144 60459 74753 78046
85459 85683 87376 102559 105874
111151 114260 118588 120905 125276
123243 125030 133881 141913 144714
145859 146760 148587 148850 149356
151096 152301 153345 162790 158972

Pamiętaj, że **WIELKIE WYGRANE** padają stale w szczególnej kolekturze

K A F T A L A

K a t o w i c e, Dyrekcyjna 2.

Losy do I kl. 45 Lot. już są do nabycia

PO 250 ZŁOTYCH.

56 81 330 421 36 56 509 615 94 766
870 969 1040 210 30 323 26 511 12
54 65 78 85 632 93 951 2083 160 98
232 59 85 306 68 428 523 30 70 90
603 24 95 736 70 3068 159 403 7 652
722 40 51 58 832 922 4218 33 81
478 581 601 750 884 969 5073 100 309
453 89 506 625 48 848 6088 158 88
291 460 64 549 908 7022 81 294 310
18 21 441 79 534 606 790 912 36
8065 147 282 310 429 625 28 34 57
906 9008 64 109 334 438 58 70 579
648 703 35 802 37 84 88 10300 66 80
478 523 55 62 771 98 829 67 79 82
912 11270 601 30 59 924 12077 78 344
52 458 76 83 555 731 846 49 58 86
905 18 26 29 46 13108 30 221 31
92 395 469 651 52 714 66 14143 351
76 96 485 501 41 45 56 625 93 713 68
78 882 87 15261 345 441 91 500 53 74
76 789 95 878 16127 220 462 521 782
17029 354 414 74 553 761 812 960
18117 235 480 19068 241 432 40 794
96 922 54 20014 86 244 301 27 31
60 477 534 54 75 829 980 21167 222
160 198 302 402 509 600 43 47 93 828
22092 98 292 450 99 517 27 69 608
23070 99 219 50 66 406 74 722 825
65 24188 223 95 435 96 570 625 43
746 967 94 25045 78 99 224 315 84
415 92 97 514 663 80 707 848 73
26168 202 430 515 48 51 754 27059
69 76 265 91 445 576 78 616 758 506
937 51 28003 81 199 236 70 481 506
8 81 643 99 721 854 76 29077 93 652
65 722 80 962 30007 259 330 408 58
578 826 52 31022 60 117 51 259 93
317 40 466 84 505 600 80 779 89
32100 393 886 916 33203 25 31 396
456 946 34131 204 95 378 438 556 779
846 917 67 35033 125 224 382 407 31

Latwo możesz wygrać kupując los w znanej ze szczęścia Kolekturze

WROCŁAWSKIEGO

Targowa 57

Pl. 3 Krzyży 13

97 544 679 873 36115 352 81 430 568
96 778 916 36 91 37081 88 165 436
583 655 873 999 38066 134 243 85 467
545 607 30 52 814 38 97 39012 62 72
99 176 266 345 419 553 75 613 38 841
905 40174 216 98 478 532 33 52 706
838 41064 258 336 44 522 684 993
42168 490 550 694 43024 158 44015
169 72 325 42 630 84 706 11 816 914
45005 162 304 69 787 865 66 46113
43 68 73 98 251 320 87 419 66 500
671 90 705 31 838 68 82932 66 47097
100 258 348 457 65 76 79 551 59 61
604 956 48040 182 291 497 977 49379
696 704 802 97 942 54 50132 221 25
83 607 25 81 874 80 87 51042 184 460
530 601 95 780 806 91 52240 303 10
400 34 81 99 512 35 691 76 9 53030
39 180 201 40 401 999 54337 469 538
654 61 799 821 910 55011 23 81 177
88 243 325 37 486 529 43 744 876
936 56037 249 709 920 57025 167 233
322 32 544 75 770 58075 273 411 541
62 72 94 735 59024 110 30 40 287 320
67 68 510 62 60094 102 396 644 504
647 79 91 770 871 61135 237 66 382
567 81 84 611 704 99 811 68 62039
103 78 380 481 524 29 87 671 741 819
32 911 63091 277 322 85 477 714
64058 136 58 284 443 548 799 832
995 65076 273 74 85 335 54 428 681
87 723 88 836 85 66005 88 284 322
450 785 838 67168 223 308 42 412
897 932 493 68188 212 13 65 439 526
75 605 31 742 869 946 69126 39 273
99 317 425 50 95 533 970 70077 172
249 390 607 715 19 71087 90 316 584
626 700 82 954 72243 573 668 755 835
955 73165 94 217 22 80 90 827 85 441
669 97 779 98 817 92 933 72 74073
82 91 126 246 870 538 695 814 936
75197 201 30 538 56 415 743 810 906
76065 141 881 868 77131 54 297 412
589 43 70 798 886 78008 72 111 61
275 1 414 738 94 804 12 83 915 63
79012 344 706 18 850 943 80012 66
83 211 87 311 56 78 81 579 607 893
851 70 996 81079 114 92 289 581 601
873 945 82044 177 234 340 69 82 546
716 83286 533 648 754 946 84237 81
425 636 50 920 58 85081 223 318 26
59 560 779 870 86220 57 479 502 953
56 87058 51 388 461 516 798 983
88219 540 67 78 674 752 74 95 945 47
89057 921 283 415 538 625 707 82
858 949 90230 66 497 98 536 633 54
76 778 91136 57 89 235 425 795 872
92023 80 94 224 342 712 610 47 93267
461 73 624 26 826 99 921 76 94153
800 518 82 733 822 67 84 920 5062
75 118 300 441 566 647 970 96018
187 238 413 99 580 632 39 834 97005
86 60 183 96 459 74 830 70 931 81

175 73 956 158090 357 457 57 730
817 954 159072 86 98 318 80 414
538 710 21 78 900 160127 74 273
506 606 822 161028 287 337 472 594
967 759 955 162204 57 482 513 655
58 71 731 35 837 97 959 163041 151
324 406 26 678 705 31 71 823 959
169033 62 88 124 635 785 806 9 12
97 959.

III ciągnięcie

PO 250 ZŁOTYCH.

212 403 542 49 787 1135 300 99 556
610 31 752 911 2300 42 80 733 3889
999 4738 704 96 5156 353 442 575
706 874 936 6123 61 973 7090 165 217
323 402 919 8075 217 504 635 51 713
37 9108 23 552 605 896 912 46 10113
657 905 11010 390 631 713 947 12134
613 708 13253 909 14089 580 15451
762 813 99 915 16409 543 608 753 90
17025 147 409 663 825 18060 88 283
711 993 19042 704 39 80 20139 208
976 21214 743 812 97 22001 18 88 108
50 100 907 55 23087 461 509 24298
736 690 943 25178 617 34 809 942
26046 206 58 409 524 666 753 91
27025 84 117 509 843 926 28010 400
689 781 816 44 968 29095 322 36 39
418 589 793 30787 31176 373 504 659
32656 710 923 74 33317 420 714 849
34150 263 401 95 755 661 767 916
35350 546 617 768 912 36485 524 668
92 96 886 37216 387 613 855 78 38027
204 621 805 90 907 39228 300 792 844
74 939 42032 58 154 830 41613 718
916 42233 327 432 518 945 43366
44028 36 43 398 584 898 953 45449
603 777 46 306 644 47372 530 957
48041 225 408 809 864 49258 650 88
739 943 88 50117 24 308 937 51167
322 569 617 853 52055 327 67 843
53523 844 99 911 54198 229 77 563
657 55016 24 127 253 635 715 70
65999 883 948 57229 674 77 507 771
58024 442 53 641 775 849 922 59078
146 265 397 500 78 648 93 60241 363
95 410 61784 845 62061 210 53 77 894
65190 275 332 54 440 640 835 996
64199 211 17 423 78 691 999 65065
185 253 362 755 71 873 69041 413 635
993 95 67336 684 68285 855 69832
437 713 826 70218 20 439 47 884
71256 336 72028 55 299 329 73058
182 398 74026 39 106 222 34 67 667
709 822 972.
75130 662 76248 875 941 77176 244
78133 612 709 79035 252 95 365 743
885 913 25 27 80015 40 137 40 612
71 831 53 81054 194 276 515 65
872 82038 53 718 29 871 83048 236
344 73649 947 48 80041 131 294 402

534 67 834 997 86268 532 704 23 69
87163 88017 308 521 38 63 778 943
89421 620 954 61 90022 353 402 55
92 693 925 91061 555 92050 129 388
572 93558 886 900 94197 945 86
95069 144 525 86 896 96129 966
97301 91 641 824 25 98072 140 391
589 99006 219 43 650 100397 547
101165 279 862 990 102107 281 541
103069 220 88 730 951 104314 483
723 805 914 105049 684 106040 86
441 684 765 107025 86 92 829 974
102826 366 91 448 92 109216 110433
506 938 111829 59 928 112009 157
237 791 943 113175 362 423 994
114176 465 544 719 65 849 115119
302 803 43 95 116049 262 425 117260
648 71 839 926 118085 87 119010 229
311 75 416 120017 43 144 55 362
498 121013 88 427 53 649 53 916
122209 550 74 123075 104 42 248 70
904 20 124070 215 577 125160 605 6
827 126045 82 145 230 348 991
127695 838 84 128175 129148 258 385
828 944 130024 572 601 131313 536
44 686 132026 626 730 885 906 21
133070 109 88 248 516 41 841 134388
437 554 821 135054 515 657 987
136010 55 574 641 727 137099 130
659 138026 146 589 667 780 809 11
139419 29 511 59 140024 507 141004
40 457 627 709 69 843 974 142192
341 437 669 143166 220 50 345 628
97 984 93 144284 610 783 880 145135
202 8 352 468 614 957 92 146125 305
147099 518 96 867 946 148053 171
737 826 149583 628 736 927 41
150319 701 34 895 944 151374 725
152361 559 656 154340 64 712 90 858
155159 78 230 591 837 156288 563
952 157117 250 699 826 158091 275
747 941 159021 262 406 79 587 660
748 160112 91 259 467 85 743 987
161072 254 377 400 22 64 83 649
749 162443 771 975 163030 171 304
521 94 777 164054 337 765.

IV ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 zł. na nr. 95292.
20.000 zł. na nr. 130837.
10.000 zł. na n-ry: 17990 79257
163437.
5.000 zł. na n-ry: 6467 89233 98291
142858 164421.
2.500 zł. na n-ry: 13197 20675
36059 55224 56043 82992 106455
116945 132037 135082 148538 158963
160591.
2.000 zł. na n-ry: 8490 19779 20458
30726 30908 33689 35138 37047 40286
41980 60989 65866 74944 75716 79185
81469 90126 101966 108475 130918
137032 159057.
1.000 zł. na n-ry: 2366 7705 9240
10232 15890 23528 24772 26388 30951
32854 39871 41446 45004 52637 53560
55689 74636 74828 77102 79086 80509
86032 89095 98886 102318 10880
109395 112384 118734 121389 121451
131856 182808 135325 148911 156023
156462 159787 161762.

PO 250 ZŁOTYCH.

153 283 529 72 972 98 1148 361 504
671 847 909 25 2022 3129 83 415 514
868 4289 326 27 411 79 97 721 829
5040 263 634 825 6155 7086 548 777
83 835 942 8118 384 515 618 72 789
90 9046 110 82 251 68 445 98 677 750
829 61 63 10089 543 53 682 713
11091 257 396 528 41 872 95 12246
516 742 59 76 913 13113 435 35 838
951 57 14108 95 238 361 537 694 723
939 72 15047 305 421 529 622 16146
249 419 844 911 14 55 17084 277 346
441 882 910 95 18382 786 19047 564
623 718 991 20109 334 535 656 66
21095 250 359 92 548 672 885 22085
258 99 345 23069 384 416 28 42
24118 42 351 533 68 81 767 828 25215
554 616 30 767 801 26027 58 186 332
473 500 659 27281 908 939 28032 49
135 324 571 784 29179 84 227 458 581
733 873 30034 78 106 67 216 395 543
667 83 986 92 31247 449 540 70 719
52 840 32114 218 420 59 634 781 920
36 45 33094 402 34 627 716 884 34543
683 853 35015 20 59 354 68 435 55
536 76 62 669 83 887 36012 79 124
540 46 76 610 18 801 37249 415 478
683 774 78 38320 450 512 763 810 34
46 76 79 39258 387 645 55 860 901
53 40045 69 387 481 585 791 925 91
41411 588 855 944 42029 249 847
43287 459 62 511 733 44031 158 91
580 723 72 883 45064 375 406 834
46130 399 707 99 941 47042 308 661
700 48043 63 153 59 87 353 67 407
656 99 49159 249 346 99 582 716 995
50154 218 35 462 509 12 608 17 964
51318 632 52091 508 53009 62 101
791 54179 395 402 814 933 55499
56025 155 644 602 98 57096 224 736
61 867 977 58008 133 218 47 302 426
31 864 74 59001 175 817 60063 515 98
967 61295 353 58 61 558 976 62096
125 44 205 319 177 780 870 95 922 40
63246 358 491 64150 316 451 853 955
91 65238 383 659 66119 252 64 96 382
94 825 67072 424 663 999 68008 140
79 563 669 69130 293 761 852 70073
279 317 537 653 759 806 67 71219 77
574 628 74 717 774 72152 350 472
81 565 81 757 73022 97 137 63 81 394
572 642 864 74090 135 232 314 46 759
75 75291 384 776 826 76256 449 808
77051 233 441 541 56 634 716 40 918
78646 49 79130 560 851 80482 984
81022 50 562 82403 737 83823 923
84463 72 52358 248 470 596 621 86155
309 530 834 87165 88195 361 66 83
521 881 89296 613 43 90135 728
91454 78 534 715 92131 321 98382
760 849 59 94933 95058 282 487 646
706 871 96503 830 97412 590 813
98585 99145 827.
100060 183 418 64 85 563 815 982
101050 536 669 887 938 89 102297
394 423 75 519 74 701 4 21 847
103108 50 230 780 932 74 104607
105238 57 59 478 520 783 803 106126
422 621 107389 444 655 841 919
108863 109378 503

T. U. R.

Oddział Warszawski TUR. organizuje w bieżącym tygodniu następujące odczyty:

Piątek, 26 maja.

Związek Szoferów (Królewska 16) godz. 19-20 n. t. „Pomorze i Gdańsk w historii i dziś”. Ref. tow. Stanisław Chudoba.

Dzielnica Targówek (Świeciańska Nr. 5) godz. 19-20 n. t. „Pomorze i Gdańsk w historii i dziś”. Ref. tow. Józef Żbikowski.

Sobota 27 maja

Lokal T. U. R. (Al. 3-go Maja 2) godz. 19-20 n. t. „Gdańsk a Polska”. Ref. tow. Wilhelmina Schechterówna.

Zarząd Warsz. Oddz. T. U. R. komunikuje, iż członkowie T. U. R. mogą korzystać z wycieczek organizowanych przez RTT. Na prawach przyśługujących członkom RTT. Na Zielone Świątki jest organizowana wycieczka do Płocka. Informacji uzyskać można w godz. 11 — 13-ej tel. 5-13-80 (Warecka 7).

Zespół socjalistycznych Organizacji Robotniczych organizuje od dnia 31 maja w lokalu przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w godzinach wieczornych Kurs Instruktorów Oplekunk Domowych.

Zebrań informacyjnych w tej sprawie odbędą się dziś o godz. 19-ej w lokalu Zw. Użytk. Publ. (Warecka 7, II piętro).

TOW. KLUBÓW KOBIET PRACUJĄCYCH urządza w sobotę 27.5. o 16-ej wycieczkę do Seminarium Gospodarczego ul. 6 sierpnia 43 na pokaz gospodarzy i wystawę. Te, które pracują, przyjąć mogą o 17.30 na wystawę.

Z teatrów warszawskich

TEATR KAMERALNY. „Exposé pani ministrowej” — komedia w 3 aktach J. Krzewińskiego.

Ambitny zazwyczaj Teatr Kameralny tym razem, poczuwszy pierwsze ciepła wiosenne, sięgnął do repertuaru „letniego” tzn. do niewyczerpanej skarbnicy farsowej bredni. Podobno latem ludzie nie lubią myśleć i tę właściwość fizjologiczną teatry nasze biorą skwapliwie pod uwagę. Farsa p. Krzewińskiego odznacza się dużym ruchem, gwarem, zamętem na scenie. Historia o zredukowanym urzędniku, o którym przez nieporozumienie rozeszła się wieść, że został ministrem, jest dość prymitywna i mało prawdopodobna, ale publiczność się śmieje, oklaskuje powiedzonka satyryczne, choć nie wybredne i w rezultacie chyba jest

Kronika organizacyjna

ZEBRANIA PIĄTKOWE.

W piątek, dn. 26 b. m. o godz. 7 w. na niższej podanych Dzielnicach odbędą się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości, z referatami na aktualne tematy.

Wola — Wolska 44 — ref. tow. Ludwik Cohn.

Rakowiec — Pruszkowska 6, odbędzie się odczyt n. t. „Chiny w ogniu wojny”.

Czerwinski — Nowosielecka 1 — ref. tow. Ludwik Bukowski.

Koło — ul. Bolecka Nr. 44, m. 4, odbędzie się zebranie z referatem tow. Jerzego Rawicza n. t. „Pomorze i Gdańsk”.

Grochów — ul. Dobrowoja Nr. 4, m. 1, róg Modrzewskiej, ref. tow. dr. Julian Malinik.

Anopol — N. Bródno — ul. Białolecka 51; ref. tow. Ludwik Perl.

Ochota — Grójecka 94, odbędzie się zebranie z referatem tow. Rafała Pragi.

Jerozolim — Wronia 65, ref. tow. Stanisław Gajewski.

Marymont — Żoliborz — Krasieńskiego Nr. 10, odbędzie się zebranie z referatem w sali części społecznej W. S. M.

Mokotów — Racławicka 4, odbędzie się zebranie z referatem tow. Rafała Pragi.

Pierwsza próba źle się skończyła

Maria Zmysłowska (Wspólna 3), będąc w kuchni usłyszała szmery przy drzwiach frontowych. Zmysłowska zorientowała się, że do mieszkania usiłuje dostać się złodziej.

zadowolona z wieczoru. Rola recenzenta przy ocenianiu takiej komedijki jest trudna. Cóż z tego, że już widział podobne głupstwa tysiąc razy, że coraz to któraś sytuacja przypomina mu jakieś farsideko francuskie lub węgierskie, że wreszcie nudzi się zamiast się śmiać. Nie dla niego to pisane i w ogóle nie dla żadnej poważniejszej oceny. Ot, chodzi o zabicie paru godzin czasu. O czym tu gadać?

Grali starannie pp. Relewicz, Ziemiński, Różańska i obiecująca p. Bartówna. Z panów dobrze zagrał bezrobotnego safandulę p. Kwaskowski, prócz niego pp. Ziemiński, Brodziński, Jenoval i inni.

IRENA KRZYWICKA

dzie się zebranie organizacyjne tylko dla członków Partii. Sprawy b. ważne. Obecność wszystkich członków Dzielnicy obowiązująca.

Praga — Żabkowska 38, ref. tow. Jerzy Gero.

Na podstawie uchwały Zarządu Sekcji Pracowników Umysłowych P. P. S. z dn. 16 maja 1939 r., zostały ustanowione stałe „Świecące wieczory piątkowe” w lokalu wstawnym Sekcji Stare Miasto Nr. 12, m. 1, w godz. 19—21.

W piątek, dnia 26 maja 1939 r. o godz. 19.30, jako w dniu inauguracji, odbędzie się odczyt tow. Stanisława Bolesława Tomaszewskiego, p. t. „Stosunek pracowników umysłowych do Związków Zawodowych”.

Wstęp tylko dla członków Sekcji.

Młodzież PPS.

2-dniowa wycieczka Warszawskiej Organizacji Młodzieży PPS odbędzie się w Zielone Świątki do Strugi.

Zbiórka o godz. 7 min. 15 przy kolejce Mareckiej, ul. Stalowa. Koszt zł. 1,20.

Na fundusz lotniczy

W niedzielę (28 b. m.) o godz. 16-ej na Stadionie W. P. odbędzie się mecz w walce wolno-amerykańskiej („Catch as catch can”) pomiędzy znakomitem zapasnikiem polskim Karolem Nowiną i mistrzem zawodów węgierskich z r. 1938 Józefem Kamarasem. Mecz został zorganizowany przez p. Nowinę Szczerbińskiego, który całkowicie dochód przeznaczył na Fundusz Lotniczy im. Żwirki i Wigury, ponadto sprowadził zapasnika węgierskiego na własny koszt do Warszawy.

Ulgowe bilety do Opery na zakończenie sezonu!

Dyrekcja Teatru Wielkiego, idąc po linii jak największej propagandy i popularyzacji teatru, dała do kilku najpoczytniejszych gazet warszawskich ogłoszenie teatru, które służą jednocześnie jako kupon do otrzymania w Kasie Teatru Wielkiego ulgowych biletów.

Za 2 zł. 20 gr. można otrzymać doskonałe miejsce na parterze w łożu

Zaginienie

W dniu 12 ub. m. wyszła z domu Janina Banaszewska (Czerwiniakowska 293), lat 14, uczennica i dotychczas nie powróciła.

Powiadomiona policja wszczęła poszukiwania.

Zew morza

Kazimierz Utrata, lat 18, uczeń, zamieszkały we wsi Opacz, gm. Jeziora zbiegł z domu rodziców. Utrata pozostawił kartkę, z której wynika, że zamierza odbyć podróż do Ameryki.

Również z domu rodziców zbiegł Roman Tytwin, lat 13, uczeń (Włochy). Jak twierdzą koledzy jego zbiegł on do Gdyni.

Teatr Wielki

Na zakończenie sezonu 1938/1939

ULGOWE KUPONY

na parter, łoża i amfiteatr

26.V. „Kraina Uśmiechu”

27.V. „Faust” i „Noc Walpurgii”

28.V. „Manewry Jesienne”

29.V. „Kraina Uśmiechu”

30.V. „Manewry Jesienne”

Okazie!

niniejszego ma prawo do nabycia dwóch, wzgl. czterech biletów

w cenie 2 zł. 20 gr.

za bilet w kasie

TEATRU WIELKIEGO

Nasza rubryka

TOKARZ na rewolwerówce na mościł poszukuje pracy. 4 lata pracy. Zgłoszenia do „Robotnika” pod „Tokarz”.

POSZUKIWANA pracownica domowa Marszałkowska 63—32.

BIURALISTKA wykwalifikowana, chłubne świadectwa kilkunastoletniej pracy, doświadczenia kasjerka, znajomość niemieckiego, pisanie na maszynie, poważne referencje, poszukuje posady. Łask. oferty: „Uczciwość, sprawność”, „Robotnik”, Warecka 7.

FRANCUSKI perfect, siła rutynowana ratuje zagrożone promocje. Literatura, gramatyka, wypracowania, tłumaczenia, konwersacja, korespondencja prywatna i handlowa. Elekoralna 3 m. 10 lub Przechodnia 5 m. 10 do 11 r. lub od 6—8 po poł.

STOLARZ — kawaler, z odbytą służbą wojskową — przyjmie pracę na wyjazd, roboty stolarskie, meblarskie, polerownicze, Stanisław Kuchta — Warszawa-Praga, Jagiellońska 19/21, sala 2.

PRZYJMĘ bez kaucji dozorostwo tylko za mieszkanie. Mogę prowadzić administrację domu. Świadectwo i referencje poważne. Trij — poste — restante Warszawa 37.

PRAKTYKANT biurowy, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia do pod „Praktykant z Polesia”.

TANIO I SZYBKO. Szyje zgrabne spodniczki od 3 zł., bluzki od 4 zł. Robota solidna. Chłodna 38 m. 28 II-gie podw. lewa of.

INWALIDA WOJENNY, niepełnoletni, 42, przyjmie jakąkolwiek pracę. Sub. „Inwalida”.

Tramwaje będą zastępowane autobusami

Zainicjowana przez miasto akcja usuwania tramwajów z wąskich i przeciążonych ruchem ulic została zaaprobowana przez radę miejską.

W rezolucji skierowanej na plenum rady. Zarząd miejski został

wezwany do opracowania w ciągu bieżącego 1939 r. planu stopniowego zastępowania w śródmieściu m. Warszawy komunikacji tramwajowej miejską komunikacją autobusową.

TEATRY

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO” Dziś rewia p. t. „Strachy na Lachy”.

„Małe Qui Pro Quo” Dziś rewia p. t. „Strachy na Lachy”.

Rewia zawiadowca w 18-tu petardach wykonawcy:

S. GÓRSKA, H. GROSSOWNA,

H. KAMIŃSKA, CHÓR DANA,

ADOLF DYMSZA, A. BOGUCKI,

T. OLSZA, WŚ. ORŁOW

Dwa przedstawienia punktualnie I o 7.30, II o 10-tej.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36.40), o 8 m. 10 wiecz. „Hanecka i duch”.

II DOROCZNY POPIS ABSOLWENTÓW P. K. M. W piątek 26-go b. m. odbędzie się w sali Filharmonii II. Doroczny popis absolwentów P. K. M. w Warszawie. Udzieli białej Orkiestra Filharmonii Warsz. prof. W. Biedrzycki, oraz absolwenci klas prof. prof. Trombini — Kazurowej, Rytla, Sikorskiego, Biedrzyckiego, Drzewieckiego, Lewickiego, Jarzębowski. W programie: Beethoven, Brahms, Chopin, Schumann oraz kompozycje absolwentów P. K. M.: Bagona, Korbutówna, Malawskiego, Wodziecki.

INSTYTUT REDUTY — POKAZY SZKOLNE

„Ryzyko radości”

W niedzielę o godz. 12-ej w sali teatru Wielkiego Rewia odbędzie się pokaz sztuki dla młodzieży Antoniego Cwojdzkiego p. t. „Ryzyko Radości” w reżyserii Marii Dulęby.

POPOŁUDNIOWKI ŚWIĄTECZNE W TEATRACH T. K. K. T.

W dwa dni Zielonych Świąt Teatru T. K. K. T. dają następujące przedstawienia:

TEATR NARODOWY o godz. 4 pop. „Grube ryby”.

TEATR POLSKI o godz. 3 pop. „Gałguzka Rozmarynu”.

TEATR LETNI o godz. 4 pop. „Pensjonat we dworze”.

TEATR NOWY o godz. 4 pop. „Week-End”.

KINA

ADRIA (Wierzbowa 9): „Alibi”.

ATLANTIC: „Wielki walec”.

ANTINEA: „Huragan”.

AMOR (Elekoralna 45): „Chicago” i „Będzie lepiej”.

ACRON: „Złoty pirat” i „Zaginiona wyspa”.

BALTYK: „Blagier”.

BIS (Elekoralna 21): „Zbiadziłem” i „Legion śmiałych”.

CAPITOL: „U kresu drogi”.

CASINO: „Bohater”.

COLOSSEUM: „Burza nad Bengali”.

CZARY (Chłodna 29): „Ludzie serca”.

EDEN (Marszałkowska 31-a): „Dziewczyna szuka miłości” i „Miłość jest jak dymek”.

ELITE (Marszałk. 31-a): „Przygody Tomka Saverya” i „Ostatnia salwa”.

ERA (Leszno 2): „Królestwo zakonnych” i „Skazaniec”.

EUROPA: „Studentka”.

FAMA (Przejazd 9): „Podłotek”.

FILHARMONIA: „Bitwa nad Mar-ną”.

FLORIDA (Żelazna 61): „Patrol bohaterów i Chevalier jako bohater dnia”.

FORUM (Nowniarska 14): „Cygan-ka” i „Lokaj jaśniejszy”.

HOLLYWOOD (Hoża 29): „Druga młodość” i rewia.

HELIOS (Wolska 8): „Serce matki”.

ITALIA (Wolska 32): „Prawo kobie-ty”.

IMPERIAL: „Kochała ją dwóch”.

JURATA (Krak. Przedmieście 66): „Dram-Indie mówią”.

KOMETA (Chłodna 49): „Złote ko-bielki” i rewia.

LOT (Czerwiniakowska 191): „Paweł i Gawel”.

MIEJSKI: „Brawura”.

MEWA (Hoża 38): „Hotel w Tyro-lu” i „Tajny plan R. 3”.

MASKA (Leszno 70): „Skłamałam” i „Ada to nie wypadła”.

MARS (Żoliborz): „Prof. Wilczur”.

MAJESTIC: „Szalony chłopak”.

MUCHA (Długa 10): „Gehenna”.

NOWA TOMBOLA (Marszałk. 34): „Ich stu i ona jedna” i „Adieu”.

OLZA (Kredytowa 14): „Zdobycwa serce”.

PALLADIUM: „Macierzyństwo”.

PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Cztery córki” i „Dziewczyna z Pa-ryża”.

POPULARNY (Zamojskiego 20): „Piętnastolatka” i „Władczyni pu-szczy”.

PAN: „Ostatnie ostrzeżenie” i „Zbudź się i żyj”.

PROMIEŃ (Dzielnia 1): „Skłama-lam” i „Halka”.

PRAGA (Targowa 71): „Zaloga nie-ustraszonych” i rewia.

PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10): „Winowajca” i „Szczęśliwie się skończyło”.

REX (Długa 9): „Tajemniczy strzał” i „Straszny dwór”.

RIALTO: „Wielbiciele panny Nan-cy”.

ROMA (Nowogrodzka 49): „Bani-ta”.

ROXY (Wolska 14): „Zapomniana melodia”.

SFINKS (Senatorska 29): „Dr. Mu-rek”.

SOKÓŁ (Marszałk. 60): „Agentka H. 21” i „Zaginiona”.

STYLOWY: „Panna Ewa”.

SORENTO (Krzyńska 34): „Ich stu i ona jedna” i „Pasażerka na ga-pe”.

STUDIO: „Dama z portretu”.

SWIATOWID: „Ukochany”.

SYRENA (Inżynierska 4): „Tajem-niczki przeciwnik” i „Sekretarka jej męża”.

SWIT (Nowy Świat 19): „Złotowio-sa”.

SWIAT (Żoliborz): „Heidi”.

TON (Puławska 39): „Patrol boha-terów”.

UCIECHA (Żłota 72): „Wstań i walcz”.

UNIA (Dzika 9): „Miłość w kajda-nach” i rewia.

Co grają w kinach stolicy

KINO SFINKS Senatorska 29 pocz. 4, 6, 8, 10
Dr. MUREK
F. BRODNIOWICZ, J. STEPOWSKI,
M. Cwiklińska, NORA NEY
Nasze ceny 75 gr. i 1 zł.

FILHARMONIA pocz. 4, 6, 8, 10
75 gr., 1.—zł.
BITWA nad MANNA
RAIMU BASSERMAN

HOLLYWOOD pocz. 5, ost. 9.15
DRUGA MŁODOŚĆ
w rolach głównych: M. Gortczyńska,
Zachariewicz, Junosza Stepowski i inni
Na scenie
Wstępny artystów

MAJESTIC Pocz. 5, 7, 9.15
W niedz. i święta od 12.30 poranki
TYRONE POWER—ALICE FAYE
w wielkim filmie
ŻALONY CHŁOPAK
Dozw. od 16 lat
Balk. 75 gr. Parter 1 zł.

KINO . TEATR KOMETA
Chłodna 49
„Złote kobiety”
NA SCENIE REWIA.

MIEJSKI pocz. 6, 8, 10.
w święta 4, 6, 8, 10
BRAWURA
MYRNA LOY CLARK GABLE
SPENCER TRACY
Ulgowe ważne za wyjątkiem so-bót i świąt.

FAMA PRZEJAZD 9
pocz. 6, 8, 10.
SERCE MATKI
w rol. g. Stanisława Angel-Engelówna.
Cybulski, Ina Benita
Nasze stałe ceny 1 zł. i 75 gr.
Jutro w sobotę i niedzielę o 12 i 2-ej por. ulg. po 54 gr.

N.-Świat 23.
Chmielna 7
DAMA Z PORTRETU
Film produkcji angielskiej
w roli g. **CHARLES LAUGHTON**
reż. **ALEKSANDER KORDA**
Pocz. seans. o godz. 5, 7 i 9.15
Ceny biletów zł. 2 i 1.50 zł.

COLOSSEUM Pocz. 5, 7, 9.15
Dozw. od 12 l.
W niedz. i święta od 12-ej
dwa ulg. poranki
BURZA NAD BENGALI